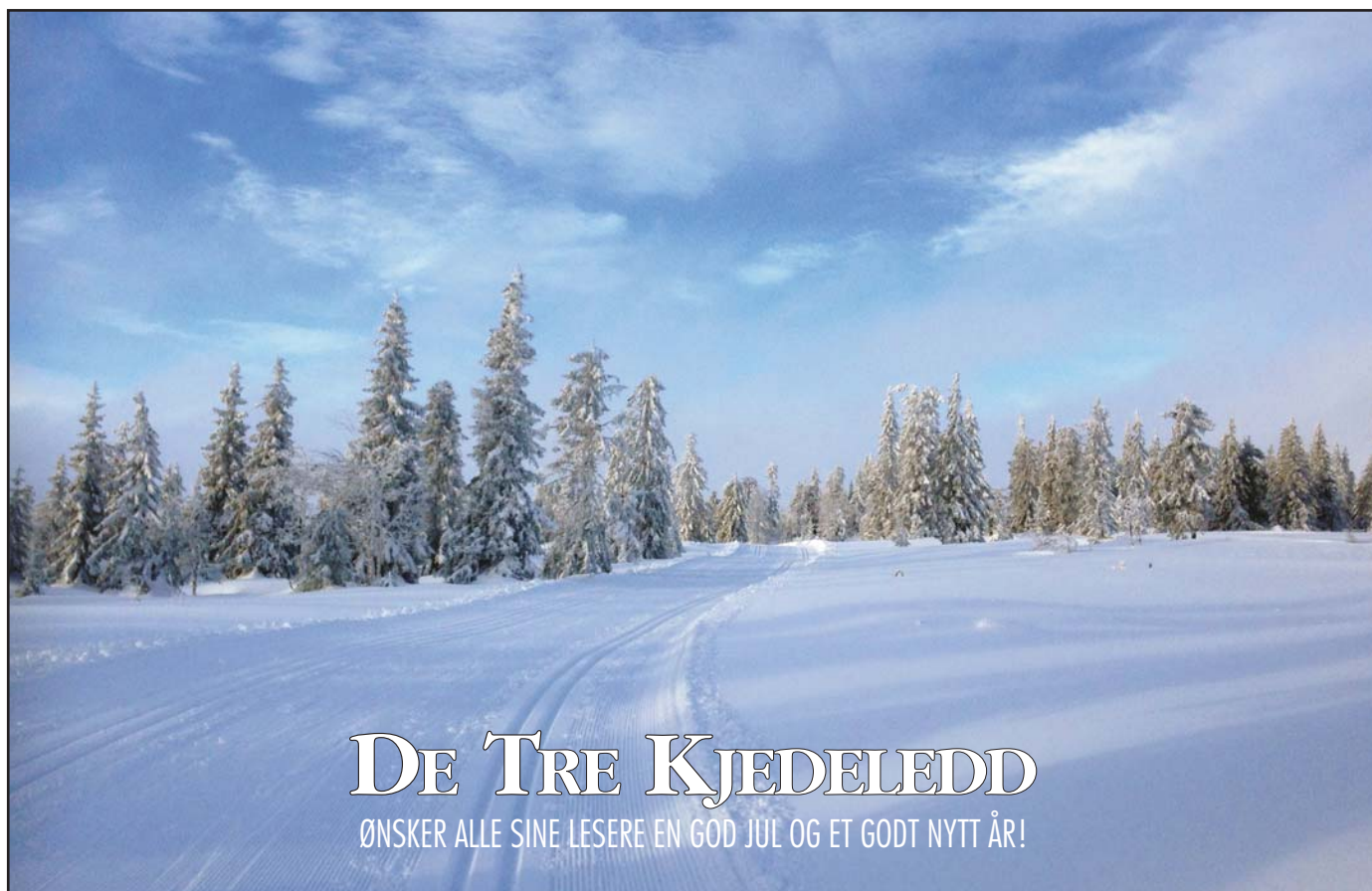

DE TRE KJEDELEDD 4 16

ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN • 94. ÅRGANG

DE TRE KJEDELEDD

ØNSKER ALLE SINE LESERE EN GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR!

STOREMBEDS- MANNSMØTET 2016

SIDE 14-17

REGIONALT AKADEMI I TRØNDELAG

SIDE 18-19

ER ODD FELLOW ORDENEN

en gammelmodig anakronisme
– eller er den et tidsaktuelt
tilbud til dagens
og morgendagens
generasjoner?

Odd Fellow Ordenens seder og skikker er under stadig, men langsam forandring. Det er også våre livssyn og tenkemåter, tenkemåter som avledes av den tiden vi lever i, og den kulturen vi er en del av. Våre verdier og vår etikk taler derimot til hjertet.

«Men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager.» Vi kan tilby noe enestående. En annerledes verden. En verden med plass til refleksjon og ettertanke.

Målet er at vi klarer å gjøre dette til våre leveregler og at disse verdier blir en del av den enkeltes etiske plattform. Å omsette ord til praksis og å leve som vi lærer. Vi må understreke at vi som Odd Fellows ikke tror at vi er noe bedre enn andre, slett ikke, men vårt mål er at alle, for egen del, prøver å bli litt bedre. Ikke bedre enn andre, men bedre enn det man selv – var eller er. Vi er på vei der målet er å bli bedre og mer menneskekjærlige – utvikle personligheten. Sagt med andre ord; Elevate the character of man.

Vi kan tilby et rom for egenrefleksjon over hva Ordenens verdier betyr for deg. Hva betyr Ordenens etikk for meg i min hverdag, preges mine holdninger og handlinger av toleranse, respekt og medmenneskelighet for andres meninger og handlinger? Vi sier i vårt budskap: «Vår vei til å bli bedre medmennesker starter med våre nærmeste»³

. Vi får starte med oss selv for de nærmeste vår familie, våre søstre og brødre i logen, vår Orden og vårt nærmiljø.

Vi nærmer oss jul og jeg vil minne om at i disse tider er det mange som føler seg ensomme og har behov for noen som bryr seg. Så la oss alle etter beste evne søke å møte våre medmenneskers behov, ta en ekstra telefon til en som er ensom, gjøre et besøk ekstra til en du vet er ensom og bry deg om den som i ditt nærmiljø trenger en hjelpende hånd. Gjør vi dette, kan vi feire jul som Odd Fellows, vel vitende om at verden er blitt et bedre sted å leve for et av våre medmennesker. En riktig god jul og et godt fremgangsrikt nytt år ønskes alle søstre og brødre.

Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Morten Buan
Stor Sire

Jeg ble i sommer utfordret av Distrikt 22 til å bidra under Arendalsuka. De ønsket at Odd Fellow Ordenen skulle gå mer aktivt ut for å informere, kommunisere mer om hva vi egentlig står for. Distriktet hadde en stand med informasjonsmateriell og arrangerte et åpent informasjonsmøte om Odd Fellow Ordenen. Jeg ble utfordret til å holde et foredrag med tema; «Er Odd Fellow Ordenen en gammelmodig anakronisme eller er den et tidsaktuelt tilbud til dagens og morgendagens generasjoner.» Det ble god oppslutning og selv om de fleste tilhørere var Odd Fellows så var det også mange ikke medlemmer. Temaet gir grunn til refleksjon. Vi må vel erkjenne at vi har en vei å gå for at utenforstående skal oppfatte hva vi selv mener er kjernen i vårt budskap og hva vi kan tilby våre medlemmer. Vi må klarlegge hvordan vi vil fremstå og vi må bli bedre på å kommunisere budskapet.

I sommer under Norsk Odd Fellow Akademis symposium holdt kommunikasjonsrådgiver Hans Geelmeyden et foredrag der han utfordret Ordenen. Han mente vi måtte være mer åpen og fokusere på det vi egentlig ønsker å stå for; en verdibærende Orden med et klart etisk budskap. Han skisserte en utvikling fra hemmelig til lukket og nå med et fokus på å fremstå som en verdibærende Orden. Han mente at vårt etiske budskap absolutt var aktuelt i dagens samfunn, ja kanskje enda mer aktuelt enn noensinne.

Odd Fellow Ordenen er i sitt vesen tidløs. Med det menes at dens verdier og etikk gjelder til alle tider. Vår innsiktsfulle dikterdronning og Nobelprisvinner, Sigrid Undset, treffer nerven i denne tidløsheten når hun sier:

*«Thi sed og skikk forandres meget,
alt som tiderne lider
og menneskenes tro forandres,
og de tenker annerledes om mange ting.
Men menneskenes hjerter
forandres aldeles intet i alle dager.»*

6

10

INNHold 416

STOR SIRE HAR ORDET	2	TORE LUND ANDERSEN	30
INNHoldSFORTEGNELSE	3	ALTERETS PLADS	32
TANKESPINN I MØRKETID	4	REDNINGSSelskAPETS HISTORIE	34
DE KRITISKE RØSTER	6	Å TJENE LOGEN. . .	38
NY ODD FELLOW LOGE I HARSTAD	8	DSS GEIR SMÅVIK	39
REGIONALT AKADEMI I TRØNDELAg	10	EUROPEISK STORLOGEMØTE	40
ORDENEN UNDER 2. VERDENSKRIG	12	STATISTIKK OG QUIZ	41
STOREMBEDSMANNsmØTET 2016	14	ODD FELLOW TORGET	42
ORDENSHUSET PÅ ÅRNES	18	ODD FELLOW UTSTYR	44
PRESENTASJON AV DISTRIKT 23 SØSTRE	20	REDAKTØRENS HJØRNE	46
REDNINGSSelskAPET/LANDSSAKEN	22	VIKTIGE TELEFONER	47
PRESENTASJON AV DISTRIKT 23 BRØDRE	26	Å FORSTÅ SYMBOLER	48
ISLANDSK ODD FELLOW AKADEMI	28		

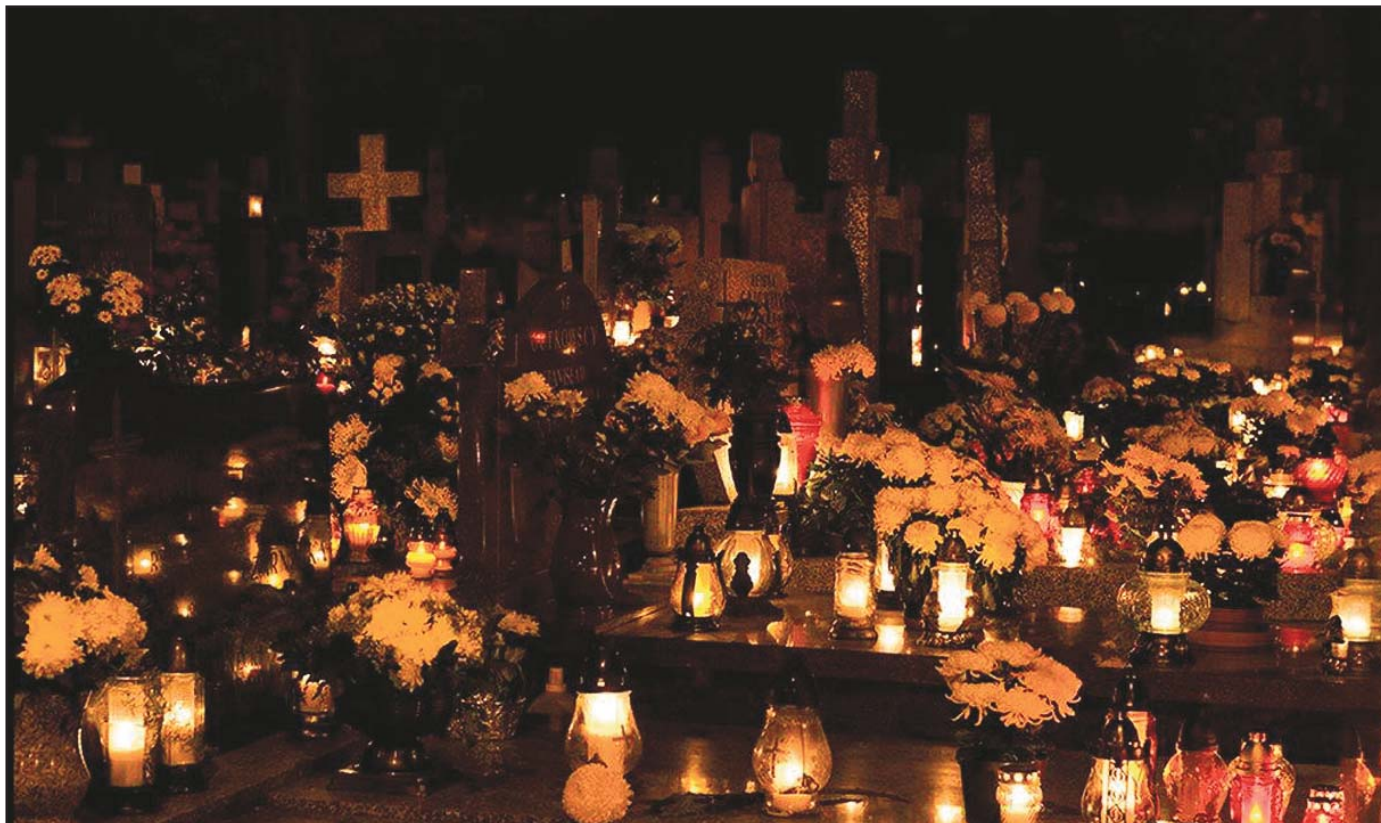
Tankespinn I MØRKETID

TEKST:
ARVE
LØNNUM

Det er 24. oktober. To måneder til gudskjelovkvelden. Julemarsipanen har vært i butikkene et par uker nå. Personalet har ryddet plass til julelysene og nissene som har ligget på lager siden varme dager i juli. Innkjøpene og volumet ble bestemt i februar av ledelsen som kan planlegging av markedsføring til fingerspissene. Man forventer økt volum i forhold til i fjor. Det var TV-aksjon i helgen. I Trondheim arrangerte handelsstanden Toilldag med nedsatte priser på lørdag. Bare 4000 for en luksusjakke til 10000. Lange køer før åpningstid. Kommentatoren i avisen hadde vond smak i munnen og mente at de «sparte» 6000 burde gå til Røde Kors. Hallelujastemning to måneder før kvelden alle venter på. Kvelden som er så planlagt til minste detalj, som kommer så alt for sent og forsvinner så alt for fort for man retter blikket mot det nye året og nye muligheter. Muligheter som ikke blir grepet. Modernisme heter det visst, eller kanskje postmodernisme og krampaktige anstrengelser fra næringslivet for den emosjonelle revolusjon slår inn for fullt om fem år. La oss spise av gullkalven mens vi ennå har den.

Et barn er født i Betlehem. Jeg husker fra årene jeg var med i Nidarosdomens Guttekor at vi sang den som korsang og ikke sammen med menigheten som i dag. Vi liker fortsatt å høre om dette barnet; vi leser om det og lytter på sanger der temaet om det nye livet formidles i ulik språkdrakt. Vi elsker fortsatt mytene om en fattigslig stall, tre konger, lam og gjeterne på marken og den store stjerna. Tenker vi på den på himmelen eller den i krybben?

Jeg hadde – og har nok fremdeles – noe av den romantiske mytестemningen spunnet rundt en mann fra Midt-Østen som ble kalt verdens frelser, Guds sønn, han som bar all verdens synder på sine skuldre. Han som ble grunnlaget for den kristne kirke vi kjenner, som holdt et jerngrep på Europa i 1500 år før tenkere fikk gjennomslag for kraften i naturlover og la grunnlaget for teknologisk utvikling. Den utvikling som har ført til at butikkene i dag fallbyr julens symboler i god tid før julaften.

Mannen fra Nasaret er for meg en mytisk skikkelse og kilde til emosjonell opplevelse i julen, men han er i sterkere grad den revolusjonære opprøreren som opponerte mot selv-godheten blant landets åndelige ledere. Han er empatiens, toleransens og medmenneskelighetens fakkellærer og han måtte bøte med livet for sitt nærvær blant mennesker.

Jeg fikk min sterkeste kunstopplevelse for noen år siden da vi etter å ha gått gjennom Vatikanmuseet og det Sixtinske kapell stanset foran Michelangelos Pieta i Peterskirken. 23 år gammel var Michelangelo da han skapte kvinneskikkelsen Jomfru Maria med sin døde sønn i en skulptur som er så ufattelig vakker. Bildet er klistret på netthinnen min til evig tid fordi statuen uttrykker så uendelig mye. Kunstnerisk briljant, men også et uttrykk for sorg, nærhet og kjærlighet. Jeg ønsker at skolebarn fortsatt skal få høre om Jesusbarnet i krybben, at de skal få

framføre små skuespill om det som skjedde i Betlehem, at de skal kjenne på en forventning om noe vakkert på årets mørkeste tid, at de skal oppleve familienærhet og samhold med god mat, lys og varme. Mytji Lys og Varme som Åge sier det. Det er å oppdra – ikke bare de foreldreløse – men kommende generasjoner.

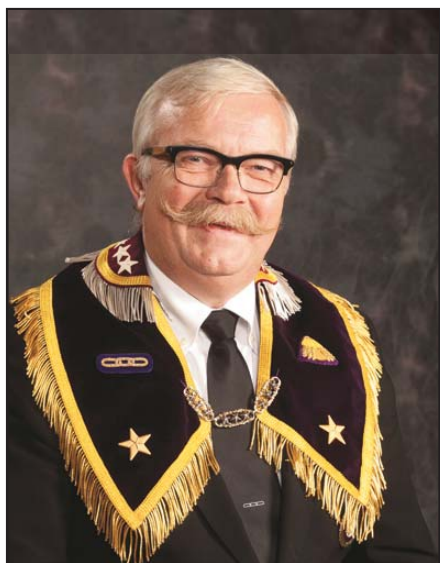
Lille julaften skal jeg og min kone som vanlig gå til to kirkegårder i byen der vi tenner lys. Slik tusener andre gjør. Vi skal minnes og ta til oss skjønnheten i lyshavet ved våre forfedres graver. Samtidig kjennes det vemodig å være eldste generasjon i familien og jeg spør meg hva vil barn og barnebarn minnes om oss om tyve år. De skal som oss begrave de døde, men vil de ta vare på minnene? Så går vi hjem til tradisjonell lille julaften og ser på og lytter til gjengangere. Vi som vokste

opp med Prøysen har et spesielt minne om Julekveldsvisa og Romjulsvisa, to vidunderlige perler av en hjertegod mann. Sannheten i dem lever fortsatt – det er så godt på ei bessmors fang.

Før Inspektør slukker lysene og lukker den hellige skrift på julemøtet synger vi Deilig er jorden. Er vi harde i hjertet vil vi kanskje si at jorden ikke er deilig. Men den er det. Den er vakker og mangfoldig, men mennesket kan gjøre den ond. Da er det betimelig å ta inn over seg budet i Nyttårslogens ritual om at vi har et ufravikelig krav om selvoppdragelse. Det er vårt eget ansvar å bevare jorden deilig med vår bevissthet, våre tanker, våre følelser, våre holdninger og vår adferd. Til jul og ellers i året.

Med ønske om en fredfull jul og et løfterikt nytt år .

DE KRITISKE RØSTER...

– Du har besøkt en rekke loger og leire over hele landet og observert ting som du ikke uten videre er glad for å ha merket deg. Kan du si noe om dette?

– Hovedinntrykket er hele tiden at vi kan være stolte over «det gode indre liv» i våre loger og leire. Dette må få fortsette. Men vi må også være var for hva vi ikke ønsker skal få vokse. Det er ikke til å stikke under stol at det noen få steder har spredd seg en kultur av korrektiv, kritiske bemerkninger på grensen til baksnakking i noen loger. Det må vi få slutt på. I vår streben etter å gjennomføre logemøtene så bra som mulig – altså kravet til at embedsmenn og spilldeltakere skal kunne sine belæringer og tekster utenat – har gjort at vi søker perfeksjon.

Perfeksjon kan bli det bestes verste fiende. Vi må forstå forskjellen på å gjøre ting rett og å gjøre de riktige tingene. Eller som Stor Sire uttrykker det – etiketten må ikke gå foran etikken.

– Hva er hensikten med den kritikken eller baksnakket som blir fremført?

– Selv om kritikken er uttrykt og ment i beste mening, kan det vokse fram en kultur som består i å søke etter feil. Så rettes det kritikk mot embedsmenn eller spilldeltakere for disse påståtte feilene. Mange ganger opplever vi at kritikken rettes på feil grunnlag. Kritikerne kan ikke sin lekse så godt som han tror, noen ganger er lovverk og regler endret, noen endringer baserer seg på beslutninger som er fattet av Stor Sire.

Noen ganger er det selvsagt berettiget korreksjon. Men det er ikke alles rett å komme med kritikk eller

Odd Fellow Ordenen har en størrelse rent antallsmessig som en middels stor, norsk by. Dette antallet medlemmer er fordelt på nærmere 350 Ordensenheter som alle representerer en egen kultur, selv om Ordenen i seg selv er verdibærende. Disse kulturene i loger og leire vokser frem gjennom år under påvirkning av medlemmene selv. Noen kulturer er svært stimulerende og vi snakker om «det gode, indre liv» hvor medlemmer trives og vokser. Men også i en Orden som vår kan det oppstå mer uønskede kulturelle trekk. DSS Dag Runar Pedersen har i et helt liv arbeidet med kommunikasjon og kultur. De Tre Kjedeledd har stilt ham en del spørsmål i denne sammenheng.

Sandro Botticelli: «Calumny of Apelles».

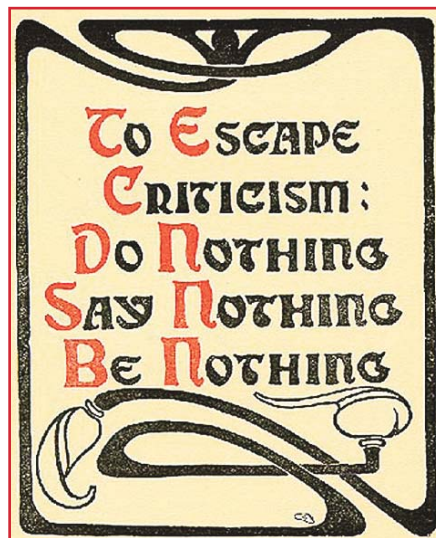
korrigere. I alle loger og leire er det folk som har til oppgave å påse at alt går riktig for seg. Det er ikke «fritt frem for alle» å drive instruksjon.

– Er aktørene selv kritikknløse?

– Ofte er det slik at den som gjør en feil er selv sin største kritiker. Han vet det så godt og han vil sannsynligvis aldri gjøre samme feilen to ganger. Og om det er nødvendig med korreksjon, hvem er berettiget til å gi en korreksjon? Ansvar for seremoniene har Ceremonimesteren. Det øverste ansvaret ligger hos Overmester. Det er derfor kun disse to som har anledning til å komme med korrektiver under et logemøte. Vi andre har ikke noe med å komme med korreksjoner eller kritiske bemerkninger i åpen loge.

– Men der skjer jo svært mye i Ordenen som ikke er knyttet til møtene alene.

– Ja, vår Orden er jo et ganske komplisert og mangfoldig maskineri. Oppstår det feil eller mangler i forretningsordenen, kan Storrepresentanten veilede slik at det blir korrekt ut fra lovverket og/eller forskrifter. Det er eneste grunn til å veilede

direkte under et åpent logemøte fra andre enn OM og evt. CM.

– Men kritikerne gjør vel også dette ut fra gode hensikter?

– Vi bør alle tenke gjennom hvorfor vi gir kritikk eller korrektive uttalelser. De fleste gjør det selvsagt i en god hensikt, men vi skal ha respekt for at ikke alle synes det er passende eller positivt å få slik tilbakemelding.

Vi må derfor lære oss til å bruke organisasjonen slik den er bygget opp – at seremonielle spørsmål rettes i første rekke til Ceremonimester og andre spørsmål eller kommentarer rettes til Overmester etter at logen er lukket. Da er det deres ansvar å veilede videre.

– Har dette med kritikk noe med en kultur å gjøre?

– Vi vet i dag ganske mye om hvordan organisasjonskulturer dannes. Ube-rettet kritikk vil jeg lett kalle «ukultur». En «feilsøkingskultur» gjør noe med en loge.

Utvikler det seg en feilsøkingskultur i en loge eller leir, blir det krevende for embedsmenn og gjør at rekruttering til lederskap i logen blir

vanskelig. Hvem orker å ta et embede hvor kritikerne gis all rett til å kritisere? Det oppstår en ledelseskriser – hvor gode kandidater takker nei til embeder eller viktige oppgaver, i frykt for å stille seg for hugg.

– Hva skal til for å utvikle positive og støttende kulturer da?

– Det første skrittet er jo å sette ord på hva slags kultur man har. De fleste vil raskt kunne bli klar over det. Deretter må alle gå sammen om å bli kvitt en slik ukultur. Logen må finne gode løsninger for hvordan kvaliteten sikres gjennom god dialog og konstruktive prosesser. Jeg anbefaler logene å bruke dette som et tema på et ettermøte – Hvordan jobbe for å få til gode, kon-

struktive logemøter og hvordan ønsker vi i vår loge å bidra til at Ordenes lære blir formidlet på best mulig måte. Er det viktigste å gjøre tingene rett eller er det å gjøre de riktige tingene?

– Har du noen god begrunnelse for en slik prioritering?

– Odd Fellow Ordenen er en sjelden bærer av positive og konstruktive verdier. Det er disse vi skal virkelig gjøre og sette ut i livet. Da virker det ødeleggende om vi skal bruke tid og krefter på å kritisere hverandre på en uhensiktsmessig måte. Det har alltid vært god prioritering å legge kreftene i det som styrker og bygger fremfor det som er negativt og river ned.

Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs

NORSK ODD FELLOW AKADEMI
GJØVIK 2017

ønsker velkommen til symposium

**16.-18. JUNI
PÅ QUALITY HOTEL STRAND**

Med god deltagelse fra søstre og brødre m/evt ledsagere, vil vi disponere hele hotellet.

Betingelse for å delta er som tidligere, ordensmedlem med evt/ledsager. Prinsippet for påmelding er som tidligere: «Først til mølla...» til maks 200 deltagere. Varsel om start for påmelding vil finnes på nettavisen og Akademiets nettside. Budsjett og program vil være klart når påmeldingen starter.

Det er tre Odd Fellow kor i Distrikt 10, som alle vil bidra. Det ene vil fremføre Odd Fellow Kantaten. På dagen fredag har vi eksterne foredragsholdere. Fredag kveld er Skibladner chartret for en rundtur på Mjøsa med musikk (Arvid Renvåg m/ band, loge 130) og mat. På ettermiddagen har vi forhåpentligvis vært en rundtur i verdens største idrettshall i fjell, og hvis været tillater det, blir vi møtt med feiende musikk. Lørdag har vi som tidligere foredragsholdere fra Ordenen, med avslutningskåseri av forfatteren Ove Røsbak. Dagen avsluttes med festmiddag. Søndag er det en seremoniell samling. Vi avslutter ca 11.30.

Er det god oppslutning om tog fra Oslo, vil Gjøvikbanen sette opp egen konferansevogn.

VEL MØTT !

ODD FELLOW LOGE NR. 157

instituert i Harstad

BILDET OVER: Kveldens toastmaster: UM Jon-Harald Ekman. **BILDET TIL HØYRE:** Stor Sire og Overmester Jan Mikkelsen med Charterbrevet.

BILDET SIDE 9, ØVERST TIL VENSTRE: De installerende Stor-embedsmenn sammen med den nye logens valgte embedsmenn. **BILDET SIDE 9, UNDER TIL VENSTRE:** Stor Sire sammen med OMs frue under taffelet. **BILDET SIDE 9 TIL HØYRE:** Stor Sire sammen med Chartermedlemmene, Alf-Eirik Johansen, Sigve Bertheussen, Jan N. Ytterhorn, Tor Eriksen og Steinar Forsaa. **BILDET SIDE 9 UNDER TIL HØYRE:** De valgte og utnevnte embedsmenn i den nye logen.

Det er Harstad Broderforening 2013 som har vært forløperen til Odd Fellow loge nr. 157 Vågsfjord. De brødre som dannet grunnstammen i den nye broderforeningen, kom fra Odd Fellow logene nr. 14 Polarlys og nr. 60 Hans Egede. Loge nr. 60 Hans Egede er nå moderloge for første gang i sin 57-årige historie.

Arbeidet med å forsøke å danne ny loge kom i gang etter innspill fra daværende DSS Steinar Forsaa og Distriktsrådet i Distrikt nr. 9 Hålogaland. Det har gått vel tre år siden Harstad Broderforening 2013 ble instituert 17. september

2013 – og foreningen har avvirket 30 møter på denne tiden. Ingen ante ved starten hvor lang tid det ville ta for å nå frem til målet – en ny Odd Fellow loge i Harstad. Nå er jo ikke Odd Fellow Ordenen noen nykomling i Harstad. Vi har en stolt og lang historie hvor vi allerede i 1926 fikk Odd Fellow loge Polarlys med et nummer langt nede på talltabellen, nemlig nummer fjorten.

HVORFOR BLE NAVNET VÅGSFJORD?

Vågsfjorden er navnet på et «innhav» mellom øyene Hinnøy, Grytøy, Bjarkøy, Senja, Dyrøy, Andørja, Rolla og fastlandet mot Tjeldsundet. Det vil være naturlig at den nye logen vil hente sine medlemmer fra en del av dette området. Eks Storrepresentant

Jan Norman Ytterstad er forslagsstiller til navnet Vågsfjord og opphavsmann bak ideen til logens segl. Dette er et svært gammelt kulturområde med bosetning lengre tilbake enn noen kan minnes. Den første mannen som vi kjenner navnet på i Norgeshistorien – Ottar fra Hålogaland – kommer herfra. Navnet hans kjenner vi fra engelske kilder. Navnet gir oss både kulturelle minner og tanker om at «den som intet våger, intet vinner!»

DET STORE OG FORMELLE STARTSKUDET

Lørdag 5. november 2016 fant institueringen av loge nr. 157 Vågsfjord sted i logesalen i Odd Fellows hus i Hvedings gate 4 i Harstad.

ÅGSFJORD

Det hele ble ledet av Stor Sire Morten Buan med hans Storembeds menn på alle stoler og plasser. Institueringsritualet er både en rikholdig og formelt viktig handling i vår Orden. Det er i logene Ordenen vokser, virker og utøver sitt egentlige arbeid med «to elevate the character of man».

Chartermedlemmene er:

- Eks Storrepresentant Jan Norman Ytterstad
- Eks Storrepresentant Alf-Eirik Johansen
- Tor Eriksen
- Sigve Bertheussen
- Eks DSS Steinar Forsaa

Disse fem mottok det konstituerende Charterbrevet fra Stor Sire Morten Buan etter å ha avgitt de nødvendige forsikringer og løfter.

Etter at Charterbrevet var overlevert, foretok Dep. Stor Sire Geir Småvik installasjon av logens første valgte embedsmenn.

- Fung. Eks OM Alf-Eirik Johansen
- Overmester Jan Mikkelsen
- Undermester Jon-Harald Ekman
- Sekretær Bengt Mauseth
- Skattmester Hugo Losvik
- Ceremonimester Harry Buschman

Fungerende Eks OM, OM og CM kommer fra loge nr. 60 Hans Egede, mens UM, Sekretær og Skattmester kommer fra loge nr. 14 Polarlys.

Etter at Dep. Stor Sire hadde installert de valgte embedsmenn, in-

stallerte OM Jan Mikkelsen deretter sine utvalgte embedsmenn.

Eks OM Kjell Solheim ble installert som den nye loges Storrepresentant.

Ved avslutningen av møtet i logesalen ble det overrakt gaver fra Storlogen ved bror Stor Sire og fra moderlogen, nr. 60 Hans Egede, ved OM Stig Roar Olsen.

OG SÅ VAR DET FEST. . .

Etter at de stilfulle og høytidelige handlinger var utført i logesalen, ble brødre og gjester invitert til et festdekket bord i spisesalen. Ved dette

taffel ble det sagt mange gode ord om det arbeidet som har ligget til grunn for institueringen av loge nr. 157 Vågsfjord, og de som har ledet dette arbeidet – på ulike hold – ble behørig takket. Også her ble det overrakt gaver – fra Leir nr. 9 Hålogaland ved HP Even Vikholt og fra Odd Fellow logene i Distrikt nr. 9.

Loge nr. 157 Vågsfjord vil avvikle sine logemøter klokken 19.00 på 1. og 3. tirsdag i måneden i tidsrommet september til mai.

Tekst: Steinar Forsaa

REGIONALT ODD FEL I TRØNDELAG E

18. juni 2011 ble Norsk Odd Fellow Akademi stiftet. Akademiet er en nyskaping i Odd Fellow verdenen. Sverige var først ute med sitt Akademi i 2005. Nå i 2016 har Island kommet etter med sitt Akademi. Akademisk arbeid innen Odd Fellow Ordenen synes å være et særkjenne i de nordiske land. Det akademiske arbeid skal ikke være noe topptungt, men noe jordnært. Derfor vil vi i Norge ha regionale akademier hvor den enkelte søster og bror med slike interesser kan få utløp for sine krefter og tanker. Regionalt Akademi i Trøndelag ble stiftet våren 2016.

Med stor deltakelse av medlemmer gjennomførte Regionalt Odd Fellow Akademi Trøndelag lørdag 12. november i år sitt halvårslige møte med to hovedposter på programmet, nemlig

først en bred orientering om pilotprosjektet «Den Gode Overmester» og deretter et foredrag om vennskap med undertittelen «Hvem er jeg og hvem vil jeg være?»

Møtet ble åpnet av Rådsmedlem Lasse Hegge, leder for Regionalt Odd Fellow Akademi Trøndelag. Han orienterte om programmet og arbeidsoppgavene til Regionalt Akademi. Han pekte på at et slikt regionalt akademisk arbeid er noe helt nytt i vår Orden. Det første regionale akademi ble stiftet i Agder. Nå har Trøndelag fått det andre regionale akademi i Norge. Etter hvert er det grunn til å tro at det vokser frem slike regionale akademier over hele landet.

I Trøndelag skal det gjennomføres halvårslige møter med ett møte i Steinkjer/Levanger om høsten og ett møte i Trondheim om våren.

Møtet er åpent for alle Odd Fellow brødre og Rebekka søstre i Sør- og Nord Trøndelag. Denne gangen hadde 70 lydhøre søstre og brødre fra hele Trøndelag funnet veien til Ordens-

huset i Steinkjer på denne lørdags formiddagen.

«DEN GODE OVERMESTER»

Neste punkt på programmet var en orientering om pilotprosjektet Den Gode Overmester som gjennomføres i to Rebekka- og to Odd Fellow loger i Steinkjer og Levanger. Orienteringen ble gitt av de fagansvarlige for prosjektet i Distrikt 17. Nord- Trøndelag. AnneBerit Wanderås og Jørgen Grinde gjennomførte orienteringen på en billedlig og utmerket måte og ble etter orienteringen takket med blomster som ble overrakt av det regionale rådets sekretær Eks OM Olav Skevik. Prosjektet «Den Gode Overmester» er et opplærings- og utviklingsprogram for kommende Overmestere i vår Orden. Det bygger på det beste av de ledelsesteorier som foreligger, og programmet er skreddersydd for Ordenen og dens behov for verdibasert ledelse. Et slikt opplærings- og utviklingsprogram har aldri tidligere vært utviklet i vår Orden. Dette vil gi kommende Undermestere

ODD FELLOW AKADEMI GANG

og Overmestere en helt annen og reflektert ballast til å gå inn i disse embedene enn tidligere. Og en slik opplæring vil selvfølgelig være meget verdifullt i arbeidet utenfor Ordenen også.

VEIEN BLIR TIL MENS DU GÅR

Akademiene i Sverige, Norge og Island har forskjellig struktur, og kommer sikkert til å arbeide med forskjellige prioriteringer. Det samme gjelder de regionale akademiene. Regionalt Akademi i Trøndelag skal være mest mulig matnyttig for de medlemmene som engasjerer seg. Etter en kort gjennomgang av akademiets oppgaver ba Olav Skevik alle deltagerne om skriftlige innspill på hva vi som Regionalt Akademi bør drive med. Det er viktig at de som deltar i Regionalt Akademi får en vesentlig hånd på rattet i utviklingen av hva det skal drive med. Derfor er det helt vesentlig at alle de sytti deltakerne bruker sin kreativitet til å forme veien vi skal gå i årene fremover.

VENNSKAP OG ADFERD

Neste programpost var et foredrag om vennskap med tittelen «Hvem er jeg og hvem vil jeg være.» Foredragsholder var Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs. Han startet med å ta opp fire punkter omkring begrepet vennskap som vi bør reflektere over. Det første var at forskning viser oss at vennskap synes å være langt mer vesentlig for både mennesker og også dyr enn man tidligere har antatt. Det andre han pekte på var at vi gjør klokt i ikke bare å se på hva som er vennskap mellom mennesker, men hva som skaper fiendskap. Hans tredje punkt var at når vi skal beskrive vennskap, bruker vi ofte «ekstremeksempler», mens de fleste mennesker nok opplever det som kan betegnes som «normalvennskap». Det siste han nevnte var å vise til en del litteratur omkring vennskap. Deretter tok han for seg hvordan vi i vår adferd kan bearbeide oss slik at vi opptrer som mer «vennlige.» Hendrichs gjennomførte et meget interessant foredrag på en engasjert og utmerket måte. Han ble takket for foredraget med blomster som ble overrakt av Eks OM Cathrine Thorhus.

FORRIGE SIDE: Deler av forsamlingen lytter oppmerksomt på foredrag.

BILDET ØVERST: Eks OM Cathrine Thorhus takker Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs for inspirerende foredrag.

BILDET ØVERST: Styret i Regionalt Akademin i Trøndelag, fra venstre: Storrepr. Dordi Berg, Eks OM Olav Skevik, Eks OM Cathrine Thorhus, Rådsmedlem/Storrepr. Lasse Hegge og UM Jan Egil Andersen.

BILDET NEDERST: Anne-Berit Wanderås demonstrerte noe av innholdet i programmet «Den gode Overmester».

OGSÅ MAT OG KULTUR BØRER MED

Etter en pause ble det servert et enkelt måltid og kunstnerisk innslag ble besørget av Frida Natland som med sine selvkomponerte sanger og gitarspill ga deltagerne en god og varm opplevelse.

Deltagerne ble takket for det særdeles gode fremmøte og ønsket en god helg og en god tur hjem.

Tekst: Lasse Hegge

ODD FELLOW ORDENEN UNDER KRIGEN 1940–45

Odd Fellow Ordenen var en av nazistenes fiender. Alle liberale, demokratiske institusjoner var det. Allerede tidlig varslet den nasjonalsosialistiske bevegelse sitt hat mot alle som kunne stå dem imot. Ikke før kom Adolf Hitler til makten i 1933, før han slo ned på bevegelser som Odd Fellow Ordenen og Frimurerordenen. I Norsk Odd Fellow Blad i perioden fra 1933 til 1940 kan vi lese hvordan vår Orden i mellom-Europa med Tyskland, Nederland og Belgia ble knust, stengt og trakassert.

DEN DYSTRE ØKONOMI OG ARBEIDSLØSHET

På børskrakket i USA den 28. oktober 1928, kalt Black Monday, falt børsen med over 22 prosent. Dagene etter ble

det verre. En verdensomspennende depresjon spredte seg. I Tyskland kom det til superinflasjon. I Norge ble en tredjedel av arbeidsstyrken ledig. Redsel, fattigdom og desperasjon skylte over verden som en bølge. I dette kaos av motløshet og massetap, fant demagoger som Adolf Hitler grobunn for sine innholdsløse løfter og sine skjulte agendaer. En av disse agendaene blir glimrende demonstrert i den aktuelle filmen «Kongens nei» som vi kan glede oss over å se på kinoene i disse dager. Fra 1930 til 1940 vokste Odd Fellow Ordenen i Norge bare med fire Odd Fellow loger og én Rebekkaloge. I det meste sto vi på «stedet hvil», selv med ledere som Gustav Eriksen og Johan Middelthun.

DET INGEN HADDE TRODD

9. april 1940 kom som et sjokk på de fleste. Nøytralitet, «brukket gevær» og troen på generalstreik var like effek-

tive som Potemkins kulisser. Ikke før var okkupasjonsmakten installert, før den gikk løs på Odd Fellow Ordenen og Frimurerordenen. Stor Sire Johan Middelthuns rapport til Storlogemøtet i 1946 er rystende lesning.

Odd Fellow Ordenen valgte frivillig oppløsning og gikk «under jorden». «Den frivillige oppløsning» skulle vise seg å være et klokt, strategisk trekk.

Odd Fellow Ordenens liv under krigen er mangfoldig. Vi begynner å skimte konturene av det gjennom logehistoriene fra de ni Rebekkalogene og tyve Odd Fellow logene som ble instituert før 1940. Disse logene har et meget spesielt ansvar med å klargjøre den enkelte loges krigshistorie.

RESTAURERINGEN

Senere Stor Sekretær Umberto de Paolis hadde tjeneste som vaktmester i Stortingsgaten 28 under krigen. Han tok under hånden vare på en mengde

Ordensutstyr som ble gjemt på de merkeligste steder i bygningen. 8. mai 1945 heiste han det norske flagg på bygningen som den første i hovedstaden.

Etter dette ble gjenreisningsarbeidet satt i gang. Fra 1945 til i dag er det kommet 138 nye Odd Fellow loger, 123 nye Rebekkaloger, 27 nye Odd Fellow leire og 26 Rebekkaleire. Dette er en voldsom vekst.

NÅ SKAL HISTORIEN SKRIVES

Det er nå 76 år siden krigen brøt ut og 71 år siden freden kom. Tiden er overmoden til å få skrevet vår krigshistorie. Den enkelte loge må gå i dybden av sin krigshistorie. Men vi må også få en samlet oversikt over linjene i vår krigshistorie og det som skjedde på lands-

plan og i tilknytning til Storlogen. Det er dette prosjektet Eks Stor Kapellan Arvid Edvard Fjære og Eks Storrepresentant Åge Bernhard Eriksen har tatt på seg. Vanskeligheten med prosjektet er at det ikke er mye som er samlet av materiale. Det ligger en del ubearbeidet materiale i Storlogens arkiver. Det blir en utfordring for Stor Arkivar Knut Aslak Wickmann å finne frem i. Fjære og Eriksen har også til hensikt å ta kontakt med en rekke kjente kilder og eksperter for å få innspill til innsamlingen av dette viktige materiale.

DE SKJULTE KILDER

Vi vet alle at selv etter et par mannsalder dukker det nye funn og opplys-

ninger frem om hva som skjedde før, under og etter krigen. Nå gjelder det å få det frem, stort og smått, såkalt uviktige ting og viktige ting. Alt er med på å kaste lys over dette spennende, men fortsatt uoppdagede kapittel i vår Ordens historie.

Er du en av dem som sitter på opplysninger, fragmenter, historier og fortellinger og deler av Odd Fellow Ordenen skjedde før, under og etter krigen, er du mer enn velkommen til å dele dette med:

- Arvid Edvard Fjære på epost: arvid.fjare@gmail.com
- Åge Bernhard Eriksen på epost: abe-eri@online.no

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

4
8

Siste helgen i oktober så godt som hvert år, holdes det årlige Storembedsmannsmøtet. Det samler alle valgte og utnevnte Storembedsmenn, samt noen få andre inviterte med spesielle oppdrag. Møtet forandrer karakter i en syklus på fire år. Etter valg og utnevnelser på og etter Storlogemøtet, er det mange nyvalgte og nyutnevnte uten erfaring fra sine nye embeder. Møtet preges dette året av meget høy informasjonsoverføring, og å «bli kjent». Selv om informasjonsbehovet hele tiden er til stede, preges de senere møter i embedsperioden av at man er blitt kjent, fått erfaringer og har større behov for meningsutveksling. Således er det ikke ett møte som er likt et annet.

NOEN HISTORISKE LINJER

Det var først omkring 1954 at Ordenen var vokst så stor at det var behov for formalisering av møter hvor valgte og utnevnte Storembedsmenn kunne treffes. Det var Stor Sire Olaf Hallan (1950-1957) som etablerte dette møtet som etter hvert fikk navnet Storembedsmannsmøtet. Også Rebekkarådets Rådsemdsmenn hadde et tilsvarende møte. Disse to parallelle møtene ble holdt frem til 2001 da vedtaket om likestilling ble

STOREMBEDSMA — en KRAI

gjort. Dette samlet søstre og brødre både i et felles Stologemøte og i felles Storembedsmannsmøter. Etter femten års praksis er det vel knapt noen av de nåværende Storembedsmenn som husker den gamle praksis med kjønnsdelte møter. Også ut over landet ser vi at Distrikt Stor Sirene både for søstre og brødre samarbeider i sine respektive distrikter.

DEN RITUELLE RAMMEN

Odd Fellow Ordenen er en Orden. En Ordens arbeid foregår i rituelle former. Formen er den samme for Storlogemøtene, for Storembedsmannsmøtene og for Distriktsstorlogegradsmøtene. Den siste møteformen er nå i ferd med å etablere seg i flere distrikter og med Vestfold som foregangsdistrikt.

Storembedsmannsmøtet åpner fredag ettermiddag, med en rituell åpning i prinsippet lik den som finner sted i alle andre møter i vår Orden.

I dette møtet minnes også alle tid-

ligere og nåværende Storembedsmenn som er avgått ved døden siden siste møte.

I åpningen holder også Stor Sire sin åpningstale hvor han trekker opp linjene for det kommende møtet og peker gjerne på de utfordringer møtet og Ordenen står ovenfor.

Når møtet er nådd så langt, lukkes det for å gjenåpnes ved den siste rituelle bolken som skjer på søndag formiddag.

STARTSKUDET FOR DEN NYE LANDSSAKEN 2016-2019

Etter avstemning i hele landet, ble Redningsselskapet valgt til å være landssaken for 2016-2019. Denne landssaken fikk sitt offisielle startskudd på Storembedsmannsmøtet. Hele prosjektet ble presentert slik at deltakerne kunne få forberede seg på det som skal skje ned til detaljene. Målet er en ny og moderne rednings-skøyte med alle nye, tekniske mulig-

INSMØTET 2016

rig impuls

heter. Det har gått to redningsskøyter før med navnene «Odd Fellow» og «Odd Fellow II». Den nye får navnet «Odd Fellow III».

Det er ikke småpenger som skal til for å bygge et slikt moderne redningsfartøy. Men til gjengjeld får disse avanserte båtene en operasjonaradius som er langt større enn tidligere. Og de er utstyrt på en slik måte at de kan teknisk og faglig sett redde langt flere enn før. De kan også operere i langt vanskeligere farvann enn tidligere.

En rekke representanter for Redningsselskapet la fram prosjekter og erfaringer på en pedagogisk glimrende måte. For de av oss som må betegnes som «landkrabber» ble dette en innføring i de farer og tragedier som lurte langs vår langstrakte kyst.

DE ETISKE REFLEKSJONER

Intet Storembedsmannsmøte uten en rekke etiske refleksjoner. De kommer alltid før dagens arbeid begynner, og de er en del av det som setter preg på

måltider og samvær. Alle valgte og utnevnte Storembedsmenn holder en rekke forelesninger og taler i løpet av året. Det skjer i loger og leire over hele landet. Noe er instruksjoner om viktige saksforhold og for å effektivisere Ordenens organisasjons- og administrasjonsapparat. Noe kommer som deler av våre mange Utviklingsprogrammer. Odd Fellow Ordenen er en verdibærer hvor det i alle våre rituelle grader er etiske implikasjoner som skal anvendes i dagliglivet. Denne anvendelse – eller implementering er det vel populært å formulere dette som nå – står aldri stille. Med tiden kommer stadig nye utfordringer, stadig nye kontekster og dilemmaer. Den som tror at etikk er et ferdig produkt eller en fasit som kan puttes i lommen og tas frem etter behov, har skjønnet lite av hva det hele dreier seg om. Denne gang var det spesielt tre etiske innlegg som det var god grunn til å feste seg ved. De ble presentert av Stor Sekretær Steinar Jansen, og de

to Distrikt Stor Sirene, Britt Margrete Lund fra Telemark og Ove Gloppen fra Rogaland. I tillegg har en rekke øvrige innlegg betydelige etiske implikasjoner. Det samme har sanger, viser og underholdning av lødig valør.

VI NÆRMER OSS JUBILEER OG BEGIVENHETER

I 2019 er det to jubileer. Det ene er internasjonalt når vår Ordensgren fyller to hundre år 26. april 2019. Det andre er at leir nr. 1 Norge fyller hundre år 3. november 2019. I 2017 feirer Den Europeiske Storloge tiårsjubileum for sin institusjon i Oslo i juli 2007. Dette skal feires i Oslo fra 19. til 21. mai 2017.

Stor Sire Morten Buan tok forsamlingen med på en oversikt over alt som skal skje fremover på en rekke fronter. Nå det gjelder Ordenens 200-årsjubileum, skal dette markeres over hele landet. Det samme gjelder leirens 100-årsjubileum. Det er 28 Odd Fellow leire og 26 Rebekkaleire, og leirjubileet gjelder dem alle. Opplegget for de sentrale markeringene og skisser for lokale markeringer vil komme etter hver.

«KVA SEIER SOGA?»

En post som har fulgt festmiddagen på lørdag «i manns minne». Den står SDSS Randulf Meyer for. I ren Jon Leirfallstil minnes, omskrives, raljeres

og radbrekkes «oddfelloweranes» gjøren og laden i det siste år, og vel så det.

Karakteristikkene er ramsalte og opplysende, for ikke å snakke om underholdende. Forsamlingen lar seg underholde, more, erte, tirre, brøle og gråte før en rekke av Ordenens ærverdige Storebedsmenn har fått sitt pass påskrevet.

LOVER, REGLER OG FORSKRIFTER

En Orden med så mange medlemmer og enheter som Odd Fellow Ordenen, vil utvikle et ganske omfattende formelt apparat. De som skal håndheve og veilede om dette ute i distriktene over hele landet, er Distrikts Stor Sirene. Etter at det nå er holdt et «Storlogemøte på skriftlig grunnlag», var det høyst betimelig at lovnevndens formann, DSS Jon Erik Holm fra Østfold, ga en omfattende redegjørelse og begrunnelse for de endringer som nå er vedtatt.

ET STORT GRUPPEARBEID

Viktige innsatsområder i Ordenen er:

- **styrkelse og ekspansjon**
SDSS Per Arild Nesje
- **kunnskapsformidling**
SDSS Randulf Meyer
- **konflikttyper og konfliktløsning**
DSS Jon Erik Holm

Disse tre emnene med de tre innlederne ble rammen og innholdet i årets gruppearbeid. Forsamlingen ble

delt i tre og alle tre gruppene fikk samme innføring og drøftelse etter hvert som de beveget seg fra stasjon til stasjon.

Styrkelse og ekspansjon er i støpeskjeen. Vi må åpenbart følge med i tiden slik at vi ikke bruker uhensiktsmessige kommunikasjonsformer som mer hemmer enn fremmer ekspansjonen.

Aldri har vel kunnskapsoverføringen vært større i vår Orden enn i dag. På den annen side oppdages stadig nye områder, ikke minst av etisk, rituell og symbolsk karakter, som har vært underkommunisert. Nye medlemmers ballast og forberedthet er annerledes enn før. Det man tidligere kunne ta for gitt, er ikke lenger gitt.

I alle steder hvor mennesker samles kan det oppstå konflikter. Da gjelder det å kjenne til de vanligste og vite noe om hvordan man best takler dem.

REGNSKAPER OG FINANSER

Stor Skattmestrene Vivi Skyrud Uhre og Paal Østmoe sitter med den store oversikt over Ordenen økonomi. Hvert år skal en rekke frister holdes både når det gjelder avlagte regnskaper og oppsett av budsjett. Det aller meste går aldeles på skinner. Men Stor Skattmestrene løftet en stor pekefinger overfor en rekke Ordensenheter som ikke gjør opp fakturaer i tide. Dette gjelder spesielt fakturaene

fra Odd Fellow Utstyr som hos mange blir liggende langt over betalingsfrister. Dette skaper et betydelig merarbeid som med letthet kunne ha vært unngått. Det har gjennom årene vært lagt ned et kjempestort arbeid for å gjøre alle rutiner effektive og minst mulig arbeidskrevende. Da er det en fallitterklæring at fakturaer på varer og tjenester som er levert på grunnlag av tillit, ikke blir betalt i tide. Å skape merarbeid for andre er ganske uakseptabelt, understreket Stor Skattmestrene. Like ille er det om vi må gå over til å sende varer på svært fordyrende oppkrav for at betalinger skal komme i tide. På forsamlingens reaksjoner å dømme, var det åpenbart at Stor Skattmestrene fikk sterkt gehør for sine appeller.

REVITALISERING AV LEIRINSTITUSJONEN

Søndagen åpnet med en stort anlagt tale av Stor Sire Morten Buan hvor han gjennomgikk de mer prinsipielle sider ved leirinstitusjonen, hvordan den var vokst frem, hva som er dens egenart, hvilke vanskeligheter den har møtt på sin vei fra USA, gjennom Europa og opp til Norge. Han oppsummerte den revitaliseringsprosessen som har foregått i Norge i mer enn ti år nå, og med spesiell vekt på Prøveprosjektet fra 2011–2014 og Storlogemøtets vedtak sommeren

2014. Stor Sires foredrag er laget slik at Distrikts Stor Sirene kan anvende det i sine egne leirforedrag.

Etter Stor Sires foredrag fulgte Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs opp med et Power Point-foredrag hvor han tok forsamlingen med i leirens mer ideologiske og idémessige verden. Begge disse foredragene legges ut til bruk for Distrikt Stor Sirene.

ÅPEN POST

Åpen Post er en institusjon for seg i Storembedsmannsmøtene. Til denne posten sender DSSene inn spørsmål av alle mulige slag som de ønsker belyst og få svar på. Når man registrerer variasjonsbredden i disse spørsmålene og de mange originale innfallsvinkler som kan dukke opp, blir man fort klar over at vår Orden er en meget mangslungen og kompleks størrelse. I tillegg til å virke klargjørende for den som stiller spørsmålene, er Åpen Post en viktig informasjonskanal for alle andre som skal praktisere et regelverk og gi svar på spørsmål som kan komme opp i hele landet.

DE SEPARATE, RITUELLE MØTER

Siste post på programmet før den rituelle avslutning er at søster og bror Stor Marsjall tar med henholdsvis søstre og brødre til separate møter hvor alle rituelle spørsmål gjennomgås. Alle Storembedsmenn, og spesielt DSSene har et betydelig instruksjonsansvar. Derfor er det nødvendig at alle sider av denne rituelle informasjonsvirksomhet blir gjort så korrekt og meningsfull som mulig. Også i disse møtene reiser det seg et vell av spørsmål, ofte av detaljert karakter, men ikke desto mindre viktige.

DEN RITUELLE AVSLUTNING

Det rituelle møtet på fredag ble avsluttet ved at det ble «midlertidig avsluttet». På søndag midt på dagen starter møtet igjen som om det aldri skulle ha vært avsluttet. Dette er en form som har fulgt vår Ordensgren fra den svært ringe begynnelse i USA for snart to hundre år siden.

I dette møtet holdt Stor Sire Morten Buan en avslutningstale i form av en oppsummering og en appell til alle valgte og utnevnte Storembedsmenn for den kommende periode «til vi ses her igjen om omtrent ett år fra nå.»

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

SENTRAL BELIGGENHET: Ordenslokalene ligger kun tre minutter fra Årnes stasjon. Med andre ord, midt i smørøyet!
Foto: Per Danielsen

NY LOGESAL: Fra venstre: Eks OM Ingvar G. beste beste løsningene kommer ikke av seg selv, i

UTSNITT FRA LOGESALEN: Eks OM Bjørn Bergum og UM Per Danielsen i hyggelig passiar i den nye logesalen.
Foto: Per J. Myhre

DET ORDEN PÅ Å

I forrige utgave av De Tre Kjedeled kunne du lese en reportasje om den nye Odd Fellow logen, loge nr. 156 Kongsleden, som ble instituert på Årnes i Romerike 10. september 2016. Denne logen skulle også ha et Ordenshus for sin virksomhet. Det har aldri vært noe Ordenshus på Årnes. Derfor måtte den nye logen enten bygge et helt nytt hus, eller se seg om etter et passende hus som kunne bygges om og ominnredes. Det var nettopp et slikt hus vi fant.

HUSET MED DEN BERØMTE ARKITEKTEN

Det huset vi etter hvert fant mest tjenlig ble bygd i 1924 av Ole og Ragna Solberg. Ole Solberg som var murer av yrke. Så fikk han lyst til å gjøre noe

INTERIØRET i spisesal og bar er holdt i lyse og tidløse farger.

Storrep Per Johan Myhre og OM Rolf Brun. De kan mange skrive under på. Foto: Per Danielsens

BYGGMESTERNE DISKUTERER: Fra venstre: Eks OM Ingvar Garmark, Storrep Per Johan Myhre og OM Rolf Brun. De beste beste løsningene kommer ikke av seg selv, det kan nok mange skrive under på. Foto: Per Danielsens

NYE SHUSET NES

annet. Dermed innledet han et samarbeid med den kjente arkitekt Arnstein Arneberg (1882-1961). Denne arkitekten har også tegnet Årnes gamle skole. Skolen blir i dag brukt til sosiale aktiviteter for pensjonistforeningen. Arnstein Arneberg har etterlatt seg en rekke monumentale bygninger. Her skal vi nevne Oslo Rådhus – også kalt for «geitosten», og Romeriksdomen i Ullensaker hvor han i betong får frem den gamle stavkirkesturturen.

Hotellet som Ole Solberg drev, ble lagt ned i 1974. Det ble da leid ut til kommunens Jord og skogbruksetat. 1. januar 2015 tok den aktive broderforeningen over dette ganske spesielle huset med sitt enda mer spesielle interiør, en stor oppgave og kulturelt ansvar. Gårdeier Rolf Tønsberg, barnebarn av Ole og Ragna Solberg er kilde til våre opplysninger om huset.

FRA HOTELL TIL ORDENSHUS

Vi begynte med dugnad mai/juni 2015. Dugnadsarbeidet gikk fra rom til rom. Alt dugnadsarbeidet ble ferdig tidlig i september 2016. Vi startet med et kontor i gangen som vi har leid ut til kvinnehelse. Neste ble spisesalen som skulle brukes til brodermåltider, og etter hvert også til søstermåltider. Dette var en stor jobb med maling på gammel strie. Gulvene var veldig skjeve og måtte rettes opp før vi la klikklaminat. Når spisesal endelig sto ferdig begynte vi på lobby nr. 1. Vi har egentlig to lobbyer som delvis henger sammen og som danner rammen for logens sosiale aktiviteter. Når vi står i lobbyen og ser ut, har vi flott utsikt til sentrum med en rundkjøring og en vakker fontene i midten. Vi ser også rett ned til jernbanestasjonen, her kommer det tog hver time Oslo – Kongsvinger.

Logesalen ble neste store prosjekt. Her var det mye som måtte gjøres. To vegger måtte rives og det måtte legges helt nytt gulv. I taket ble det skrudd opp gipsplater. Salen har fått korrekte farger etter fargekodene fra Storlogen. Logesalen er ellers bygget opp etter Odd Fellow Ordenens rituelle forskrifter. Svært meget av utstyret har vi arvet etter loge nr. 58 Høyang Bjørn i Høyanger. Denne logen måtte legges ned for noen få år siden. Vi er svært takknemlige for å ha arvet alt dette flotte utstyret.

Men vi var ikke ferdige med bare å ha fått en logesal. Det gjensto ganger med vegger og tak som fikk en skikkelig omgang med maling. Vi har pusset opp et rom som fungerer som vårt kontor. Et lite rom som blir brukt som venterom av resipiender og et mørkerom som ble malt. Totalt har brødrene i broderforeningen og andre hjelpere brukt om lag 3000 dugnadstimer. Setter vi opp et regnestykke med en brukbar timepris, kommer vil til store beløp.

Nå kan den nye logen glede seg over å ha fått sitt domicil i et ærverdig og meget spesielt og kvalitetsmessig godt hus. Det lover godt for fremtiden og ekspansjon.

OG HVOR FINNER DU OSS?

Årnes er et tettsted og administrasjonssenteret i Nes kommune. Årnes har om lag 4.000 innbyggere, mens hele Nes kommune har om lag 20.000 innbyggere. Innbyggertallet er raskt voksende. Årnes ble tettsted i forbindelse med at Kongsvingerbanen ble bygget på 1860-tallet som en tidlig jernbanestrekning i Norge.

Årnes ligger like sør for der elven Vorma som kommer fra Mjøsa, renner ut i Glomma. Dette er gammelt norsk land med en rik kulturhistorie. Statistisk Sentralbyrå regner med en økning av befolkningstallet på om lag 20% i de kommende 25 år.

Tekst: UM Per Danielsens

 DISTRIKT
NR. 23:
SMAALENENE

DISTRIKT NR. 23: SMAALENENE

INTERVJU MED: DSS UNNI BEATE BERGSLAND

 Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

– Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet og hvor lenge har du vært Distrikts Stor Sire?

– Distrikt nr. 23 Smaalenene ble opprettet 21. november 2001 samtidig som Rebekkalenir nr. 21 Morenen ble instituert, og som resultat av at Distrikt nr. 7 Østfold ble delt.

Rebekkalogene i Fredrikstad og Moss fikk fortsatt tilhørighet i Distrikt nr. 7 Østfold sammen med ny Rebekkalenir nr. 21 Morenen.

Rebekkalenir nr. 2 Borg og Rebekkalogene i Sarpsborg, Halden og Mysen fikk tilhørighet i Distrikt nr. 23 Smaalenene.

Eks OM Jorunn Signe Larsen ble utnevnt som første DSS i Distrikt nr. 23 Smaalenene. Hun hadde embedet til september 2010 da jeg etter mitt første år som HM ble utnevnt som DSS for vårt distrikt.

– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste stiftet og når ble den yngste stiftet?

– Da Distrikt nr. 7 ble delt og Distrikt nr. 23 opprettet, ga Storlogen dispensasjon for fire loger i hvert distrikt.

Rebekkaloge nr. 38 Astrid i Sarpsborg er den neste av våre fire loger og ble instituert i 1967 med Sigrd Aamot som første OM. I 2017 kan nr. 38 Astrid feire sitt 50 års jubileum.

Rebekkaloge nr. 50 Kjeden, også hjemmehørende i Sarpsborg, ble instituert i 1974. Gudrun Lislerud var logens første OM.

Rebekkaloge nr. 31 Cecilia i Mysen ble instituert i 1962. Logens første OM var Elsa Hansen. I 2012 feiret nr. 31 Cecilia sitt 50 års jubileum med hele to chartermedlemmer tilstede, nemlig Eks Rådspresident Guro Lie og Marit Kolstad.

DSS Unni Beate Bergsland.

Foto: Arne Glomdal

Intervju med Distrikts Stor Sire Unni Beate Bergsland

Mitt distrikts eldste Rebekkaloge er nr. 17 Unitas i Halden ble instituert i 1957. I 2017 kan den markere sine første 60 år. I 50 års beretningen for Rebekkaloge nr. 17 Unitas kan det leses at logens tilblivelse startet ved at Erik Lindseth – OM i Odd Fellow loge nr. 34 Fredriksten – sendte brev til

Den gang den eneste Rebekkaloge i Østfold nr. 10 Semper ardens i Moss. Henvendelsesbrevet gjaldt muligheten for en Rebekkaloge i Halden. Etter tilslutning fra Det Norske Rebekkaråd ble Halden Rebekkaforening stiftet i 1956. Året etter ble Rebekkaloge nr. 17 Unitas instituert ved Rådspresident Ragnhild Evjen. Den første OM var Kirsten Jacobsen.

Rebekkalenir nr. 2 Borg ble instituert i Sarpsborg i 1984. In-

stitueringen ble utført ved Vararådspresident Guro Lie. Første HM var Eks OM Jenny Christine Eek fra Rebekkaloge nr. 31 Cecilia.

– Hvordan har medlemstilveksten i distriktet vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse?

– Samtlige Rebekkaloger i distriktet har innvielser hver termin i sitt møteprogram. Selv om vi har relativ god tilgang på nye medlemmer, ønsker vi like fullt enda bedre tilvekst, og gjerne av flere yngre. Med hensyn til sistnevnte ligger utfordringen i å spørre unge mennesker.

Våre årlige informasjonsmøter har generelt resultert i søknader om opptagelse. Vi har erfart at «ny form» for Venneaften inspirerer til å rekruttere samt påta seg den viktige fadderoppgaven.

HP Brit Carlsen i Rebekkalog nr 2 Borg. Foto: Halvor Kure

REBEKKA DISTRIKTSRÅD I DISTRIKT 23, foran fra venstre: Storrepresentantene Ann-Helén Torgalsbøen Pedersen (17 Unitas), Frøydis Sørby Knappe (38 Astrid), Eva Borg Grønnerud (50 Kjeden), DSS Unni Beate Bergsland, Inger-Johanne Kopperud (leir 2 Borg), Ellen Haarr Nuttall (31 Cecilia). Foto: Halvor Kure

Åpent Hus arrangement har også bidratt til rekruttering. Med høy gjennomsnittsalder er naturlig avgang en realitet. Dessverre opplever vi også uønsket avgang selv om vi bevisst forsøker å forebygge ved kontakt og kommunikasjon.

Styrkelse og ekspansjon er kontinuerlig et sentralt tema. Selv om målet om 5% økning av medlemmer i logenes to års periode ikke er i havn, arbeider vi for å nå denne målsetting.

Embedsmennene er dyktige, og det arbeides godt i loger og leir.

Når det gjelder leirinstitusjonen og nye retningslinjer viste embedsmennene i leir nr. 2 Borg stort engasjement fra første stund. I løpet av «forsøksårene» ble det nedlagt beundringsverdige mye arbeid.

Det er mitt inntrykk at revitaliseringen av leirinstitusjonen og vektleggingen av leirens egenart skaper interesse hos stadig flere potensielle matriarkater.

– Har ditt distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre distrikter du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

– Geografisk er det forholdsvis korte avstander mellom våre tre Ordenshus i Sarpsborg, Mysen og Halden. Det gjør det mindre problematisk for meg som DSS å besøke loger og leir.

Samarbeidet i Distriktsrådet med engasjerte Storrepresentanter er interessant og inspirerende. Gjennomsnittlig har vi tre-fire møter i terminen hvor alt aktuelt fra Storlogen og enhetene behandles og drøftes.

Storrepresentantene orienterer i sine respektive enheter. «Knoppskyting» er en utfordring vi foreløpig ikke har lyktes med ennå, men vi arbeider med tanken på flere loger.

Et årlig felles distriktsrådsmøte med brødrene er svært positivt, og samarbeidet med bror DSS er godt. Naturlige samarbeidsprosjekter er arrangement med Åpent Hus, UNP og landssakene.

REBEKKALOGER OG -LEIR I DISTRIKT 23:

REBEKKALOG NR 17	UNITAS	HALDEN	1957
REBEKKALOG NR 31	CECILIA	MYSEN	1962
REBEKKALOG NR 38	ASTRID	SARPSBORG	1967
REBEKKALOG NR 50	KJEDEN	SARPSBORG	1974
REBEKKALEIR NR 2	BORG	SARPSBORG	1984

Storlogens fokus på økt kunnskap og god kursing av embedsmenn bidrar til å sikre kvaliteten og verdigheten i det ritualmessige arbeid i logesalen. Innholdet på ettermøtene blir variert med kulturelle innslag, foredrag og gode samtaler i et inkluderende miljø. Det er viktig at søstrene opplever at møtene er givende, at vi ser hverandre og trives.

– Hvordan trives du i ditt embede som Distrikt Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?

– Embedet som DSS er tidkrevende, utfordrende og fremfor alt lærerikt. Du lærer mye om Odd Fellow Ordenen og ditt eget distrikt. Nettopp det motiverte meg også til å si ja til enda en periode.

Møter med dyktige embedsmenn, søstre og matriarkater understreker for meg viktigheten av å tilhøre en verdibærende Orden med budord jeg helhjertet kan slutte meg til. Det gjør meg stolt av å være Rebekkasøster.

Det å formidle Ordenens verdier og holdninger utføres med glede, og som DSS håper jeg også å være til støtte og hjelp.

Det var utbytterikt å få delta på siste Storlogemøte, og deltagelse på de årlige Storebudsmanns møter ses som uunnværlig og svært inspirerende.

I juni 2016 erfarte jeg for første gang deltagelse i Akademiets Symposium i Kristiansand. De gode foredragene, de aktuelle drøftingstemaene, de kulturelle innslag og verdigheten i den rituelle seremoni – utgjorde en positiv erfaring.

Med tidens sterke fokus på ledelse og prosjektet «Den gode OM» i tankene – tror jeg det er viktig at den enkelte loge vurderer muligheten for OM/UM å delta i de årlige symposiene i Norsk Odd Fellow Akademi.

– Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

– Synliggjøring er viktig for å få Ordenens etiske budskap bedre kjent i samfunnet. Den enkelte loge arbeider med å synliggjøre sin utadrettede virksomhet og støtte til sosiale tiltak i nærmiljøet. Men det er virkelig ikke alltid lett å få «spalteplass» i lokalavisen eller vekke interessen hos journalistene. Nøkkelen til omtale synes ofte å gå via «redaksjonsbesøk og levering av digitalt manus.»

Ordenens store landssaker har oppnådd relativt god mediedekning. Landsaken 2011-2013 «Sammen for barn i Malawi» fikk mye oppmerksomhet og ble formidlet på en god måte angående hva vår Orden står for. Det samme er det grunn til å tro om Odd Fellow Ordenens jubileumslandssak 2016-2019.

Vi har ulike roller i Ordenssammenheng, men viktigheten ligger i det å arbeide sammen til Ordenens beste mot det mål at hvert Ordensmedlem får med seg en ballast i livet som bidrar til at vi får et bedre og mer medmenneskelig samfunn.

I vår hverdag bør vi være åpne om vår Orden og våre verdier, og som medlemmer forbilledlig. «Vi bør leve som vi lærer». Den gyldne leveregel skal etterleves!

Redningsselskapet - Odd Fellow Ordenens Landssak 2016 - 2019.

Resultatet av avstemmingen om ny landssak for Odd Fellow Ordenen viste et klart resultat der finansiering av en ny redningsskøyte ble valgt som formål. Skal vi lykkes så kreves det et stort engasjement i alle loger i gjennomføringen av denne Landssaken. Det er ett felles formål men der den enkelte loge må finne sin metode og form for å kunne nå ett felles mål om over tre år, å samle inn over 1000,- kroner pr. medlem. Tilsammen må vi samle inn minst 25 millioner for å få retten til å bestemme navnet på den nye redningsskøyta.

Målet er at den nye redningsskøyta skal bære navnet Odd Fellow III og skal være klar til dåp i april 2019 i forbindelse med Ordenens 200 års jubileum. Skal vi lykkes med denne målsetningen er vi avhengig av at alle slutter opp om saken.

Det er opprettet en egen landssakskonto der logenes bidrag og gaver for øvrig, skal innbetales til Landssakskontonummeret: 1203.43.05313. Det vil bli opprettet et eget område på Oddfellow.no, vår hjemmeside med informasjon om landssaken. Hver loge vil bli bedt om å utnevne en egen landssaksansvarlig som skal ha ansvaret for kommunikasjonen med Storlogen.

Odd Fellow Ordenen er nå godkjent som organisasjon der gaver og bidrag gir rett til skattefradrag. Dette gjelder beløp på 500 kr,- eller mer pr. år og hver loge vil bli bedt om felles innrapportering etter et eget opplegg. I forbindelse med landssaken oppfordres logene til å lage inntektsgivende arrangement som også gir synlighet og kan bidra til å gjøre Odd Fellow Ordenen mer kjent.

**Med broderlig hilsen
i Vennskap, Kjærlighet
og Sannhet**

Morten Buan
Stor Sire.

Kontaktperson i Redningsselskapet:
Janna Myerscough Aarvik,
Mobil: 47 61 06 02.
E-post: janna.aarvik@rs.no

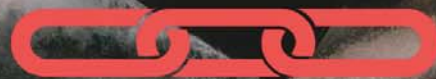
Odd Fellow Ordenen
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo
Telefon: 22 83 92 40
E-post: odd.fellow@oddfellow.no

Vi trenger din hjelp!

Sammen skal vi bygge
redningsskøyta «Odd Fellow III».
Din gave redder liv.

Landssak 2016-2019

Odd Fellow Ordenen

RS(†)

Vår felles fortid

RS «Odd Fellow»

RS «Odd Fellow II»

RS «Odd Fellow» ble bygget i 1973 og var i drift helt fram til 2010. I de nær 30 årene RS «Odd Fellow» var i drift, reddet mannskapet 71 liv, berget 107 fartøy fra forlis, og assisterte 2 694 fartøy.

RS «Odd Fellow II» ble bygget i 1974 og var i drift fram til 2013. Gjennom sitt virke har redningsskøyta bidratt til å redde 40 liv, berge 83 fartøy fra forlis, og assistere 3 438 fartøy.

Redningsskøytene har vært stasjonert på flere steder og har gitt trygghet og hjelp for de som ferdes langs kysten. Begge redningsskøytene ble finansiert gjennom en landssak i Odd Fellow Ordenen.

RS(+)

Din gave

Redningsselskapet ble valgt til Odd Fellow Ordenens nye Landssak 2016-2019. Den nye redningsskøyta «Odd Fellow III» vil redde mange liv i fremtiden og bety mye for de tusener som ferdes på sjøen og trenger hjelp hvert år. DIN støtte vil redde liv!

«Odd Fellow III» vil redde liv og berge verdier i nye 30 år. Innsatsen vil gi stor oppmerksomhet og synlighet både lokalt og nasjonalt.

redder liv!

RS «Odd Fellow III» vil bli en rednings-skøyte i den nye Ulstein-klassen. Dette er en av de raskeste og mest moderne redningsskøytene i landet og har stor kapasitet. Den vil bli bemannet av faste mannskaper og være i beredskap hver dag, hele året.

For å komme i mål med byggingen, trenger vi DIN gave. Din gave er helt avgjørende for å få til dette. Sammen skal vi redde liv!

Reddet av «Odd Fellow»

Pål Sørvoll skulle på søndagstur med båten den 22.juni 2004 utenfor Koster, men så går det forferdelig galt.

Brennmanetene er overalt. I øynene, på hendene, i munnen.

Men Pål kjenner ikke smerten. Adrenalin og kuldesmerter overskygger alt annet. Han lurar på om manetene kan spises. Han har ligget seks timer i åpent hav. Tørsten er ekstrem.

Seks timer tidligere drar trebarnsfar Pål ut fra Tønsberg for å teste den nye båten sin. Han kjører på tre tømmerstokker som fløt halvveis nedsunket i sjøen, og blir kastet ut av båten.

Samtidig er skipper Pål Bustgaard ombord på RS «Odd Fellow». Han finner en ung, død gutt i vannet. Motorbåten hans har kjørt rett i fjellveggen. Da de finner ham, er det ingenting de kan gjøre.

Tror han er død

Et par timer senere får han telefon fra Hovedredningssentralen. En mann har vært savnet i flere timer. Pål setter kursen raskt til siste posisjon. Der finner de ingen. De beregner strømmen ved hjelp av en kasserolle og en redningsbøye, og finner ny kurs. De setter fart.

Inne i styrhuset forbereder alle seg på å finne en ny død kropp. Femogtyve minutter senere ser de ham. Et gult hode, øverst på en bølgetopp. De tror han er død. Bustgaard griper ham i armen for å dra ham om bord. Og kjenner responsen. – I live! Skipper Pål Bustgaard glemmer aldri den dagen.

Det gjør ikke barna til Pål Sørvoll heller. Uten RS «Odd Fellow» hadde ikke pappa vært i live i dag.

RS

 DISTRIKT
NR. 23:
SMAALENENE

DISTRIKT NR. 23: SMAALENENE

INTERVJU MED DSS JOHN EGIL HAUGE

 Av Kjell-
Henrik
Hendrichs

– Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet, og hvor lenge har du vært Distrikts Stor Sire?

– Distrikt 23 Smaalenene er et «ungt» distrikt. Det ble opprettet i 2001. Østfold som den gang utgjorde et eget distrikt, var svært omfattende med mange loger og en leir. Det ble til slutt bestemt at distrikt nr. 7 Østfold skulle deles, og vi fikk Distrikt 23 Smaalenene.

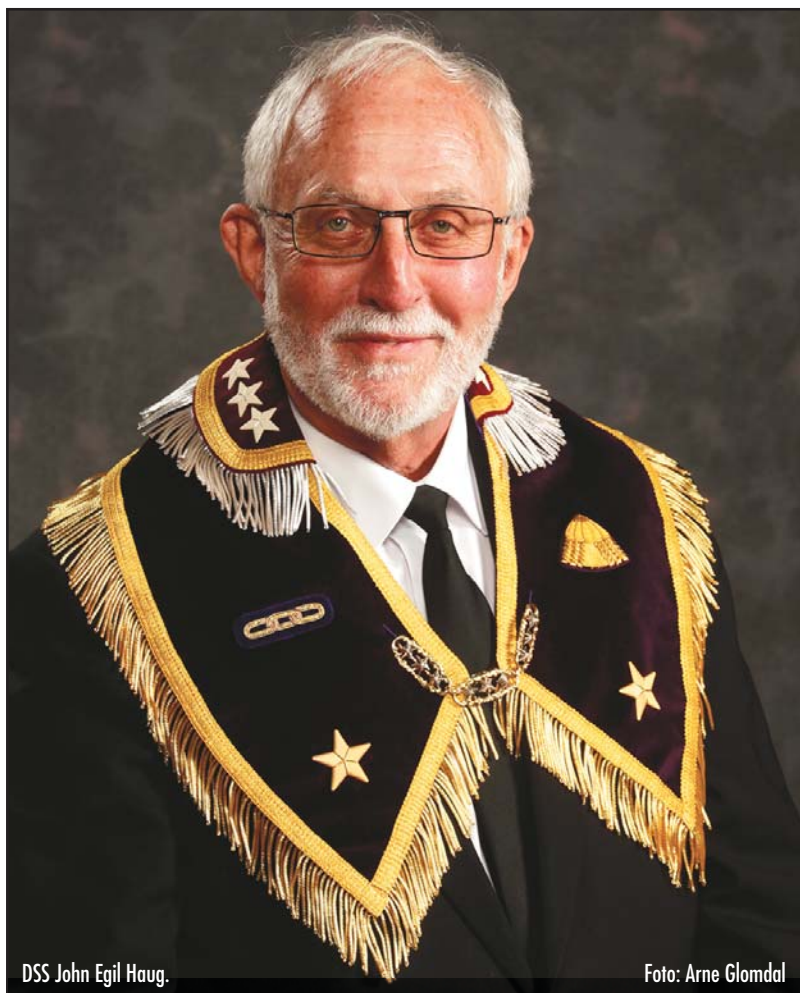
Distrikt 23 Smaalenene dekker byene Sarpsborg, Halden og Mysen. Distrikt nr. 7 Østfold ble tilbake med de store byene Fredrikstad og Moss.

Den første DSS i distrikt 23 Smaalenene var DSS Leif Egill Karlsen. Tidligere var bror Leif Egill Karlsen DDSS i Leir nr 7 Østfold. Selv ble undertegnede installert i embedet høsten 2014 etter Eks DSS Rolf Berg-Nilsen som da hadde innehatt embedet i to perioder.

– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste stiftet og når ble den yngste stiftet?

– Distrikt 23 Smaalenene må vel kunne sies å være et relativt lite distrikt. Foruten en leir: Leir nr 23 Smaalenene, er antallet loger fire. Sarpsborg har to loger: Loge nr 30 Grimkell; vårt distrikts eldste loge, og Loge nr 100 Olav Haraldsson. Halden har en loge: Loge nr 34 Fredriksten og til sist Mysen i Indre Østfold med en loge: Loge nr 62 Håkon Håkonsson. Som en ser av navnene er logene sterkt knyttet til Østfold historie.

Sarpsborg har i år feiret sitt

DSS John Egil Haug.

Foto: Arne Glomdal

Intervju med Distrikts Stor Sire John Egil Haug

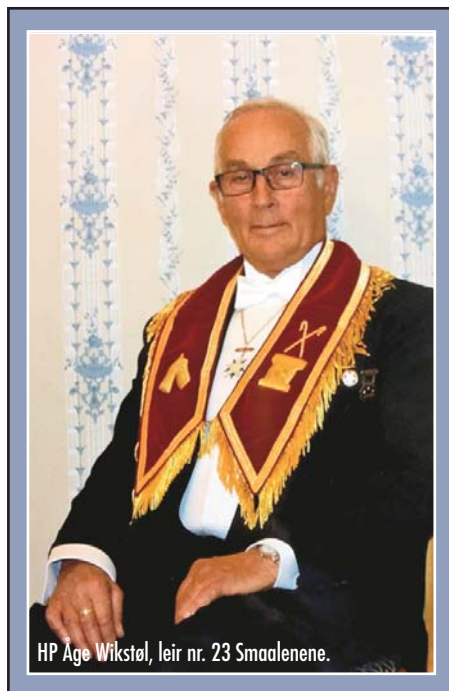
1000 års jubileum. Byens loger har navn sterkt knyttet til byens historie: Grimkell var navnet til vikingkongen Olav Haraldssons biskop; Grimkell. Vikingkongen grunnla byen. Hans navn ble tatt av distriktets yngste loge: Loge nr. 100 Olav Haraldsson.

Vårt distrikts eldste loge loge nr 30 Grimkell ble stiftet 25. september 1950. Fra tidligere var det to loger i Østfold: loge nr. 12 Kongsten i Fredrikstad og loge nr 18 Varna i Moss. Loge nr. 12 Kongsten er loge nr. 30 Grimkells moderloge. Med den korte avstand det er mellom byene Sarpsborg og Fredrikstad besøker vi hverandre ofte. Etter noen år på flyttefot vokste behovet i Sarpsborg for et eget Ordenshus og fra 1. januar 1964 har Sarpsborg-logene holdt til i det tidligere ærverdige bankbygget i Glengs-

gaten 22. Dugnader gjennom mange år har skapt meget gode lokaliteter for byens Odd Fellow- og Rebekkaloger. Vi har moderne selskapslokaler som drives av restauratør – noe logene har fordeler av når det gjelder bespisning på våre møter.

Loge nr. 30 Grimkell har i mange år hatt Loge nr. 36 Treuga Dei i Odense som sin vennskapsloge. Hvert tredje år besøker vi hverandre. I tillegg er logebrødre fra vår loge på besøk minst en gang i året i forbindelse med danskenes Gilde: Treuga Dei Gilde Nonnebjerg.

For ca 10 år siden startet 30 Grimkell sammen med 100 Olav Haraldsson sitt eget gilde etter inspirasjon fra Danmark: Bæsinge Gildet. Inntekter fra dette brukes til det beste for trengende i vårt nærmiljø.

HP Åge Wikstøl, leir nr. 23 Smaalenene.

Vår yngste loge er Loge nr. 100 Olav Haraldsson. Denne ble stiftet 1. desember 1979 som en knoppskyting fra 30 Grimkell og med 30 Grimkell som moderloge. 30 Grimkell hadde vokst så mye i medlemstall at det var naturlig med deling – ikke alltid like populært blant brødrene. Men Loge nr. 100 Olav Haraldsson har hatt en god utvikling vedrørende medlemmer og aktiviteter.

Loge nr. 34 Fredriksten ble stiftet den 20. januar 1952 og er således den nest eldste i vårt distrikt. Stiftelsesdagen var en søndag; en begivenhetsrik dag for brødrene i Halden: Representanter for 12 loger var tilstede under Stor Sire Hallans innvielse. Loge nr. 63 Viking i Strømstad var representert med hele 27 brødre! Samarbeidet med Strømstad-logen har vedvart med regelmessige og gjensidige besøk hvert år siden.

Etter hvert kom kravet om Ordenshus! I 1953 ble grunnlaget lagt for kjøp av eiendommen Berga i Busterudkleiva. Innvielsen av huset fant sted 6. januar 1955 etter en formidabel dugnadsinnsats. Driftige søstre og brødre jobber iherdig for logenes beste i Halden. For tiden planlegges et leilighetskompleks på eiendommen. Fortrinnsvis vil brødre og søstre ha rett til kjøp av disse leilighetene.

De første spirer til Odd Fellow Ordenen i Indre Østfold kan spores tilbake til 1950 tallet. Brødre fra Indre var tatt opp i loge nr. 12 Kongsten og i loge nr. 30 Grimkell. Loge nr. 30 Grimkell ble så Loge nr. 62 Håkon Håkonssons moderloge. Stiftelsesdato er 28. november 1959. Navnet mynter på at vikingkongen Håkon Håkonsson ble født på Folkenborg i Eidsberg i Indre

ODD FELLOW DISTRIKTSRÅD I DISTRIKT 23, foran fra venstre: Storrep. Asbjørn Willy Norvang, loge 30 Grimkell, Storrep. Harald Nygaard, loge 34 Fredriksten, Storrep. Kåre Mons Bye, loge 62 Håkon Håkonsson, Storrep. Odd Magnussen, loge 100 Olav Haraldsson, Storrep. Ragnvald Reiersen, leir 23 Smaalenene.

ODD FELLOWLOGER OG -LEIR I DISTRIKT 23:

LOGE NR	30 GRIMKELL	1950	SARPSBORG
LOGE NR	34 FREDRIKSTEN	1952	HALDEN
LOGE NR	62 HÅKON HÅKONSSON	1959	MYSEN
LOGE NR	100 OLAV HARALDSSON	1979	SARPSBORG
LEIR NR	23 SMAALENENE	2002	SARPSBORG
(VANDRELEIR MED HOVEDSETE I SARPSBORG)			

Østfold. Som konge er han beskrevet som rettferdig, langmodig og fredelig. Logen i Mysen har et fremragende Ordenshus, et av de flotteste i Østfold: Villa Nore i Mysen. Dette takket være en stor pengegave fra en logebror i utlendighet.

Leir 23 Smaalenene ble til som en naturlig del av delingen av Østfold som distrikt i 2001 og stiftet i 2002. Leir nr. 7 Østfold var blitt for stor og en deling av denne var nødvendig. Vår leir har medlemmer tilsluttet distriktets loger. I dag teller leiren ca 180 medlemmer. Dette er en vandreleir, men de fleste møtene holdes i Odd Fellow Huset i Glengsgt 22 i Sarpsborg.

Vår leir samarbeider godt med «moderleiren»: Leir nr 7 Østfold. Det er regelmessige fellesmøter. En kan nevne felles sommermøte og julemøte. Disse går på omgang. I tillegg er vi patriarker i Distrikt 23 Smaalenene alltid invitert med nr 7 til vennskapsbesøk i Legeret i Vännersborg i Sverige.

– Hvordan har medlemstilveksten vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse?

– Det har vært nedlagt mye arbeid i dette med å verve nye brødre til vår Orden. Enkelte loger har hatt stor fremgang mens andre nok sliter med

rekrutteringen. Det nye opplegget for venneaftener har så langt hatt en positiv effekt hos oss. Samtlige loger legger ned mye forberedende arbeid og har hatt god erfaring så langt med det nye opplegget. Men som sagt det gjenstår en del arbeid i vårt distrikt!

– Har ditt distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre distrikt du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

– Distrikt 23 Smaalenene er et lite distrikt i utstrekning, men preges av at logene våre ligger i byene Sarpsborg, Halden og Mysen. Dermed har vi også vedvarende «konkurranse» med andre liknende organisasjoner med mulige medlemmer. Distriktsrådet har hatt under overveielse å gå aktivt ut sammen med Rebekkalogene i form av stands eksempelvis på lørdager i våre respektive byer for å spre kunnskap om hva vår Orden står for. Vi ser for oss en mer aktiv periode fram til jubileet vårt i 2019. Vårt satsningsområde: Redningsselskapet og Redningsskøyta ser vi som en meget god sak her i Østfold med stor «småbåtinteresse» og nærhet til havet. Gjennom dette håper vi å kunne nå flere.

– Hvordan trives du i ditt embede som Distrikts Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen? (Forts. side 33)

Lørdag 24. september 2016 in-stituerte Stor Sire Stefan Veturlidason Det Islandske Odd Fellow Akademi i byen Akureyri som ligger nordøst i Island. Kort oppsummert startet Svenska Odd Fellow Akademien i 2005, etterfulgt av Norsk Odd Fellow Akademi i 2011. Den finske Storloge har sitt forskingsutskott og Den danske Storloge arbeider på en annen måte. Dermed har de fem nordiske lands jurisdiksjoner kommet i gang med et langt mer bevisst akademisk arbeid.

DE LANGSOMME BEVEGELSER

Odd Fellow Ordenens konkrete historie er ikke særlig mer enn 250 år. Den sprang ut fra en av historiens store samfunnsomveltninger, nemlig den industrielle revolusjon. Den gang var det kombinasjonen selvhjelp og etisk verdighet som hadde appell til samtiden. Etter hvert overtok andre samfunnsaktører arbeidet med det sosiale trygghetsnettet, mens Ordenen styrket sitt etiske engasjement. Etter hvert definerte Ordenen seg som en verdibærer. I vår tid er det en vrimmel av verdier, og noen roper opp om et verdimelessig forfall. I alle fall kan vi registrere en verdimelessig bevisstløshet i deler av samfunnet, og en oppblomstring av egennytt fremfor fellesskapsnytt. I dette nye landskapet hvor ikke minst kommunikasjonen mellom folk, nasjoner, grupper og interesser skjer med økende fart, må en verdibærende Orden hele tiden bevisstgjøre seg sine verdier og egenart i et tidligere ukjent omfang. Dette er en av Stor Sire Stefan Veturlidasons begrunnelser for opprettelsen av Islandsk Odd Fellow Akademi. Det var også begrunnelsene for at den svenske Stor Sire, Lars Fryklund, tok initiativet til å danne verdens første Odd Fellow Akademi i Sverige i 2005. Og dette går også som en rød tråd i Stor Sire Morten Buans taler og begrunnelser for Norsk Odd Fellow Akademi i 2011.

De tre nordiske Odd Fellow Akademiene plasserer Ordenen tankemessig og verdimelessig midt i samtiden. De er et svar på tidens utfordringer på samme måte som selvhjelpstanken og etisk verdighet var det på 1700-tallet.

DE ORGANISATORISKE LØSNINGER

Svenska Odd Fellow Akademien ble organisatorisk konstruert som sin berømte, svenske parallell i Svenska Akademien stiftet av kong Gustav III i 1786.

Norsk Odd Fellow Akademi valgte

ISLANDSK ODD FELLOW AKADEMI

ER STIFTET I BYEN AKUREYRI

Stor Sire Stefan Veturlidason installerer Det Akademiske Råd i Island.

en annen form hvor Distriktene ble anmodet om å nominere representanter til Det Akademiske Råd.

Islandsk Odd Fellow Akademi har gått en tredje vei, nemlig å la representasjonen være knyttet til landets Odd Fellow leire og Rebekkalere med to representanter fra hver leir i landet.

Den finske Storloge har valgt å la utrednings- og forskningsarbeidet skje gjennom et forskningsutvalg.

Den danske Storloge har sitt arbeid integrert i Ordenenes ordinære utvalgsstruktur

Dette viser oss at hvordan man organiserer arbeidet er av underordnet betydning. Det sentrale er at forsknings- og utredningsarbeidet holdes levende og relevant.

STOR SIRE

STEFAN VETURLIDASONS TALE

I sin tale tok Stor Sire Veturlidason frem en del poenger:

- Ved å etablere et Akademi i Ordenen, styrker vi vår infrastruktur, og mobiliserer all vår kunnskap og erfaring for å være bedre rustet for fremtidens beslutninger.
- Akademitanken henter vi fra Platon som grunnla sitt akademi i Aten i år 385 f. Kr. Akademisk arbeid stimulerer til kritisk tenkning, søken etter viktig informasjon, kunnskapsprosesser og logisk presentasjon av det man finner frem til. Akademiet skal ikke treffe beslutninger, men legge

AKADEMI

YRI

det kunnskapsmessige grunnlag for disse.

- I mine taler har jeg ofte sagt at vi trenger et forum hvor vi kan rette søkelyset på vår faktiske situasjon som Orden og om hvordan vi best kan legge til rette for en god, fremtidig utvikling. Vi har drøftet for og imot bruken av ordet akademi. Noen forbinder dette med universitetsarbeid, noe som selvfølgelig er feilaktig.
- I september 2014 lanserte patriark Reynir Kristinsson tanken om å opprette et Islandsk Odd Fellow Akademi. Til Storlogemøtet i mai 2015 fremla en arbeidsgruppe følgende konklusjon: «at et Odd Fellow Akademi kan bli en viktig

faktor i arbeidet og utviklingen av Odd Fellow Ordenen i Island. Med aktiv deltakelse av leirinstitusjonen kan akademiet bidra til en spennende plattform for erfarne og motiverte patriarker og matriarker, berike leirinstitusjonen og bidra til en fremtidsrettet utvikling av Odd Fellow Ordenen.»

Anbefalingen ble enstemmig vedtatt.

Etter sin tale, utnevnte Stor Sire medlemmer til Det Akademiske Råd.

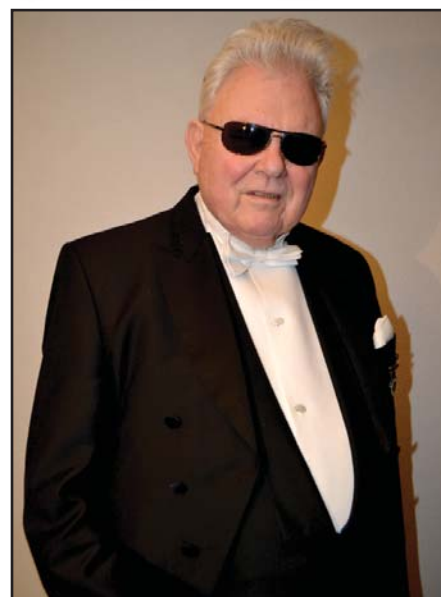
Presidenten for Islandsk Odd Fellow Akademi er Reynir Kristinsson.

I forbindelse med stiftelsesmøtet ble det holdt et stort leirseminar for alle leirene i Island. Fra Norge var Eks HM Anne Kathrine Bergenhus og Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs invitert som foredragsholdere. Den islandske Storloge etablerer ikke bare sitt Odd Fellow Akademi, men i samme åndedrag er det klare planer og konkret arbeid for å revitalisere leirinstitusjonen og leirarbeidet i Island.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

NYTT HISTORISK MESTERVERK

fra Tore Besse Lund Andersen

Tore Besse Lund Andersen har skrevet nok et historisk mesterverk, denne gangen har han oversatt de gamle ritualene til Den Patriotiske Odd Fellow Ordenen.

Nok en gang har br Tore Besse Lund Andersen fra Loge nr. 89 Skagerak skrevet et nytt historisk mesterverk om Odd Fellow Ordenen. Denne gangen har han oversatt de gamle ritualene til Den Patriotiske Odd Fellow Ordenen.

TEKST: IVAR EIDSAA

I februar i år lanserte Lund Andersen boken «Den britiske Oddfellowbevegelse sett i et historisk perspektiv». Nå kun få måneder senere, er et praktverk gjort klart.

– Dette er prosjekt nummer åtte i regi av Norsk Odd Fellow Akademi, forklarer Lund Andersen.

– Det ritualet jeg har oversatt, er autentisk i den forstand at det er en oversettelse fra et avskrift av det opprinnelige manuskriptet, som Manchester Unitys Provins korresponderende Sekretær James Spry kom over nærmest ved en tilfeldighet rundt 50 år etter at det ble revidert i 1797, forteller Tore Besse Lund Andersen.

ER HISTORISK EKE

Han streker sterkt under at det verket han har oversatt, er historisk ekte. Han viser til at James Spry var en av sin tids mest innsiktsfulle og ivrige Odd Fellows. Han var også forfatter av flere svært verdifulle verket i hvilke han blant annet tar for seg et bredt materiale om Odd Fellowships opprinnelse og utvikling.

Et eksemplar av dette gamle ritualet havnet på et senere tidspunkt i USA. I forbindelse med et besøk i det gamle hjemmet til bror John Ross i Vonkers, New York, fant sist avtroppende Stormester J. P. Sanders, og bror W. I. Slater fra Michigan et eksemplar av Odd Fellow Ordenens Ancient Ritual. Så da Stormester i Den Californiske Storloge under The Sovereign Grand Lodge James S. Sossaman fikk hånd om dette ritualet, fikk han tillatelse av br. John Ross til å trykke det opp på ny. Men før han kom så langt, henvendte han seg til Manchester Unity som bekreftet dets ekthet.

OVERSATT TIL MINSTE DETALJ

– Ritualet er minutiøst oversatt til minste detalj, intet trukket fra og intet lagt til. Det er har vært en krevende jobb, i den forstand at jeg har måttet finne en god oversettelse på ord, vendinger og uttrykk fra en svunnen tid, sier Lund Andersen.

Resultatet er blitt et strålende verk. Som Lund Andersen streker under: - Det er jo disse ritualene dagens ritualer bygger på, og hvor de historiske ritualene kan bidra til å gi oss større innsikt og forståelse for de ritualene vi benytter i dag.

EN GOD DEL ER KJENT

Man vil umiddelbart kjenne igjen mange enestående tanker, som for eksempel hvilken sentral rolle hver enkelt bror har, den omsorgsfulle tjener, spiller i broderfelleskapet, og de mulighetene han har til å delta i og å påvirke enhver sak, som er i samsvar med alle hans opparbeidede rettigheter; til å foreslå og siden være med på å arrangere sosiale hyggesamvær, forestår innsamlinger til syke og trengende, undersøke årsaken til fravær fra fastsatte møter, for ikke å snakke om å ha et ord med i laget i forbindelse med godkjenningen av gradtildelingene.

SEKS ULIKE RITUALER

Oversettelsen omfatter i alt seks ulike ritualer: Åpningsritualet – velkomstritualet, eller innvielsesritualet, Den Hvite Grad eller Paktsgraden, Den Kongelige Blå Grad eller Kjærlighetsgraden, Den Rosa Grad, eller Fortjenestegraden og endelig Titus Kongelige triumfbues Grad, eller Troskapsgraden som den også ble kalt.

– Hvis noen er interessert i å kjøpe verket, ligger det ute på Odd Fellow Utstyr og interesserte bes ta kontakt med Kjell Bakken hva angår priser og bestilling, sier Tore Besse Lund Andersen.

ALTERETS PLADS I LOGE

Jeg slutter ikke med å bli imponert over vår første Stor Sire, Samuel Johnsons enorme innsikt i Ordenslivet i sin alminnelighet og Odd Fellow Ordenen i sin særdeleshet. Han må ha hatt en usedvanlig appetitt på kunnskap om Ordenen og Ordener. Og han har åpenbart skaffet seg litteratur som rent ut sagt har vært uvanlig tilgjengelig på hans tid. Han har gjort ting som ikke alltid er like vanlig. Han har både lest og forstått. I denne artikkelen om «Alterets Plads i logen» som ble skrevet så tidlig som i første årgang i 1923, nr. 3 og på sidene 21 og 22, viser han en innsikt i liturgiske og ekklesiastiske problemstillinger som ikke er vanlig i kirkelige kretser den dag i dag. I tillegg får han med seg at at Norge er den eneste europeiske jurisdiksjon som plasserer alteret slik det alltid ble plassert av Thomas Wildey (1782-1861) og hans menn i den amerikanske tradisjon. Samuel Johnsson var ikke bare en Ordensbygger av rang. Men han var også en kunnskapskjempe som vi kan trekke veksler på den dag i dag. I denne glimrende idéhistoriske gjennomgangen, gir han også en forklaring og begrunnelse for Odd Fellow Ordenens bruk av alteret som

løftesalter. Bedre kan det ikke sies. Her gjengir vi hans artikkel fra 1923 i hans egen rettskrivning og med hans sedvanlige engasjement.

Kjell-Henrik Hendrichs

«Blandt de kristne nasjoner tenker uvikaarlig enhver, naar ordet alter nævnes, paa det vanlige alter i kirkene. Dette alter symboliserer nu allerede fra mange aarhundreder tilbake guddommens sæte. Dets prydelser, særlig den over alteret gjerne anbragte altertavle eller alterskulptur, har gjerne i en eller anden form et budskap fra Gud til menigheten. Og formidleren av Guds tale til menigheten og menighetens bønner til Gud, presten, har ogsaa sin særplads foran alteret. Den viede prest regnes overalt for at være den eneste, som har ret til at utføre «altertjeneste», mens man gjennem alle tider har tillatt ogsaa andre end de viede-prester at yde bidrag til det religiøse foredrag eller den religiøse fortolkning og diskusjon. Talerstolen, altsaa i den kristne kirke prækestol, har i de fleste kirkesamfund været, ialfald betingelsesvis, aapen ogsaa for andre end den presteviede mand. Men alteret har været prestens sær område.

Og med den historiske utvikling fra jødedommens eiendommelige teokratiske og hierarkiske system, som jo kristendommens kultus er preget av, er alteret blitt noget, som presten saa at si har for sig selv og kun undtagelsesvis

og under særlig religiøse handlinger kan gi menigheten adgang til. Alteret og alterkarrene og de klæder, som hører til altertjenesten, skal i menighetens øine ha noget særlig sacrosanct, noget særlig viet over sig og nødig berøres eller behandles av andre end presten uten i gudstjeneste øiemed.

Alt dette har naturlig ført til at alteret plads er blitt avsondet fra det store menighetsrum; det er blitt plassert i et kor eller høikor, hvis adskillelse fra kirkerummets øvrige del er blitt mere eller mindre sterkt arkitektonisk markert. Og under enhver omstændighet er alteret git plads ved en væg, hvorved er tilkjendelig, at menigheten ikke skal omringe alteret, med se paa det tilbede det forfra, og at presten, naar han henvender seg til Gud, skal vende sig mot alteret, og naar han taler til menigheten, skal vende sig fra alteret. Alt dette er for den hvite races mennesker noget, som falder dem ganske selvfølgelig og som vel overhodet faa har reflektert over.

Men man staar ikke destomindre her ved en form, som bærer bud fra tider, da menneskehetens sind og hele dens tankegang har været i støpeskeen og spaltet sig.

Til alterets plads er ikke oprindelig og heller ikke rigtigst ved veggen eller i avsondring fra forsamlingen, men midt i forsamlingen og midt i tempelrummet.

Historisk set er alteret nemlig utvilsomt efter forbillede av hjemmet ar-

nested oprindelig det fælles offeralter og stammens eller sektens eller de indviede mysterie medlemmers centrum for offermaaltidet og for deres religionsøvelser. Offeraltret var for slagoffer eller brændoffer av matvarer eller dyr til næring for guden eller det væsen, man var ræd for eller lydig mot.

Men kun slagtofferets ædfeste, mindst materielle dele, saasom blodet, hjerte o.s.v. gik til guden; resten fordelte de ofrende mellom sig. Likesaa med matofferet forøvrig.

Eller offeralteret kunde være for «røkofter», der skulde glæde guden ved god lugt og naa ham som en kjærkommen hilsen. Ogsaa da var ofringen en fællesceremoni, hvorom gjerne flere flokket sig og i hvis bekostning eller anskaffelse flere deltok.

Osaa vel den gamle store enkle offersten som de mere eller mindre kunstfærdig opmurede offeraltere stod altid slik til, at forsamlingen kunde se, derhen fra alle kanter og kunde slaa ring om alteret. Menneskene betragtet alteret først og fremst som det sted, hvortil de alle ydet noget og hvori de alle hadde del.

Derfor blev alteret ogsaa votivalteret, det alter, omkring hvilket, mennesker slog kreds, naar de indgik forbund sammen eller gjorde fælles løfter.

Og det blev centrum baade i deres religiøse ceremonier, og i de leke, danse og forlystelser, som utviklet sig av de religiøse ceremonier eller jevnstides med disse.

Dette, at alteret er sammenslutningens redskap og symbol, det fælles offers symbol og fælles løftes sted, det er utvilsomt ikke bare den ældste, men ogsaa den dypeste og ædleste betydning av alteret.

Under enhver omstændighet er det med denne betydning, alteret haar sin plads i Odd-Fellow ordenens ritual. Det er ikke forbeholdt kapellanen som et redskap eller symbol under hans

henvendelse til d. h. stm.; herunder staar han paa sin plads og har intet med alteret at gjøre. Men det er det sted, hvor hver eneste broder eller søster, omringet av alle de andre, avlægger de løfter, som utgjør Odd-Fellow ordenens livskraft, dens virkemiddel og styrkebelte.

”Embedsmænd og brødre, har I hørt det løfte, som her blev avlagt?”

Dette spørsmål kommer ikke fra en avsides krok, eller fra en ophøiet ensomhet, slynget ut til en i forgaarden staaende menighet fra en, som representerer en magt over dem. Det kommer til en sluttet kreds fra en av deres egne, som har utført sit hverv efter deres egen fuldmsamt og ordre. Og denne «altertjenste» er kjernen i

ordenbrødrenes eller ordensøstre eget arbeid; den er et arbeid av logen selv, ikke bare for logen.

Derfor bør Odd-Fellow logens alter utvilsomt ha sin plads midt i salen, paa arbeidsteppet, hvor man vil finde det staaende i krydspunkt mellom de 4 magter, som omgjærder alt Odd-Fellow ordenens ædle arbeide; ordenens erfaring (eksm.) og selvvalgte autoritet (storsires plads), livets erfaring (vort samfunds ældste) og repræsentanten for menneskelivets høieste autoritet (den høiste stm.)

Da de Forende Stater grundlagdes, havde de fra antiken hentet løftets alter frem og sat det midt i sin sal og slog ring om det for at avlægge det udødelige frihet og selvstændighetsløfte, som har skapt verdens sterkeste og frieste samfund.

Da den franske revolution lukket porten op for erkjendelsen av alle menneskers uavhængelige rettigheter, saa blev der paany slaat en udøgelig ring om løftens og det fælles arbeidsalter.

Og naar mennesker føler og ser, at skal verden gaa mot lys og lykke, saa maa hver mand love sig selv og andre at være god, da maa de ogsaa midt i sin kreds ha staaende det gamle løftets alter, som er broderskapets centrum hvorfra den fælles arneild sender varme og lys til oss alle. »

FORTSETTELSE FRA SIDE 29: PRESENTASJON AV DISTRIKT 23 SMAALENENE

— Etter to år i embedet har en fått en dypere kunnskap om hva Ordenen står for. Embedet krever at en må sette seg inn i lover og regler på en grundig måte. Nettopp dette med å gå i dybden åpner opp for en større forståelse for hvilke verdier Ordenen står for i vår tid. DSS har som oppgave å besøke de enkelte loger for å eventuelt rettlede om det er nødvendig. Besøkene i de enkelte loger er høydepunkter for meg som DSS. Møte med engasjerte brødre i Distriktet gir utrolig mye. En får virkelig oppleve Odd Fellow Ordenens brorskap fullt ut. Brorskapstanken er levende og virkelig mellom brødrene.

Foruten besøk i loger og leir i distriktet har jeg ogsaa besøkt loger i bl.a. Sverige. Som Storeembedsmann har jeg opplevd en gjestfrihet uten sidestykke. Jeg har virkelig opplevd brorskap over landegrenser.

Da jeg kom med i Odd Fellow Ordenen for mer enn 20 år siden, ble jeg klar over at det fantes en radioamatørgruppe innenfor Ordenen: Odd Fellow Ham Radio Club (OFHRC).

Denne skandinaviske/amerikanske gruppen er fortsatt aktiv. Vi har våre møter hver lørdag og søndag over kortbølgen. I tillegg har vi sk. eyeballs fra tid til annen. Radio mm diskuteres, men aldri Ordenshemmeligheter!

Vi praktiserer broderskap over landegrensene!

For mitt eget vedkommende har jeg fått en dypere følelse for hva Ordenen står for, dens budord og dens verdigrunnlag. Så får en etter fattig evne prøve å realisere Ordenens verdier i det daglige. Ikke alltid like lett, men en får gjøre sitt beste.

Bilder og rapporter over landegrenser og kontinenter viser oss at ansværsfølelse og medmenneskelighet er viktigere i en verden der smerte og lidelse er større enn noen gang.

I vår tid kreves det at vi har en «åpen hånd mot den som lider»; at vi hjelper til der vi ser det er et smertelig behov.

— Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

— Odd Fellow Ordenens budskap i form av våre budord er mer aktuelle enn noen gang når vi ser verden rundt oss.

Hva bør gjøres for at vår Orden blir bedre kjent blant folk?

Som jeg har nevnt tidligere:

Dette med å gå ut og presentere det vi står for i form av stands, påvirke naboer, venner og kjente!

Være engasjerte brødre i det daglige!

Vise at det Odd Fellow Ordenen står for i samtiden er viktig! Engasjere de unge i våre idealer!

Blant yngre mennesker tror jeg det er mange som vil la seg aktivisere bare de får innblikk i de grunnleggende verdier vi står for:

Ordenens skikker og tradisjoner, forpliktelse til nestekjærighet og velgjørende arbeid som å besøke de syke, hjelpe de trengende, begrave de døde og oppdra de foreldreløse!

— å tro på menneskelig brorskap og praktisering av Vennskap, Kjærlighet og Sannhet!

Slep: Slik kunne det se ut, når redningsskøyta tok en fiskebåt på slep.

RS

REDNINGSSKAPET HAR REDDET LIV I 125 ÅR

TEKST:
REDNINGSSKAPET/
JANNA MYERSCOUGH
AARVIK

Se for deg at du fisker fra en liten, åpen båt. Du blir overrasket av snøstorm med orkan i kastene. Utmattet og forfrossen blir du tatt opp i den trygge redningsskøyta, mens båten din blir knust av en brottsjø og synker. Slik var det i 1911, og sånn kan det være i dag. Havet er det samme, selv om båtene har forandret seg.

Elert Sundt fant ut at over 700 mennesker omkom på sjøen hvert år. Det er grunnen til at Redningsskapet ble startet. I 1889 var grosserer Heinrich Schiller møteleder i Christiania Kjøbmansforening og hans tale var klar: «Hele redningsvesenet må betraktes som en nasjonalsak, og den må gripes med full energi av en vel organisert privatvirksomhet, slik at videst mulig kretser blir dratt inn i arbeidet... Vi må gripe i hjertets dypeste bunn, slik at alle svarer som én mann: Ja, vi vil! Tenk på Eders brødre til sjøs!»

En komité ble nedsatt og i den var blant andre legen Oscar Tybring og båtbygger Colin Archer. Engasjementet vokser, og 9. juli 1891 møtes en generalforsamling i lokalene til Oslo Børs, og Norsk Selskab til Skibbrudnes Redning (NSSR) blir stiftet.

1892: FLERE OMKOM I STORM UTEFOR LANGESUND

I februar 1892 overraskes fiskerne i Langesundbukta av et kraftig uvær. Mange omkommer, men en losskøyte går ut og redder mange liv. Et av mannskapene ombord, Nikolai Anthonsen (senere skipper på RS 1 «Colin Archer»), forteller at den klossrevede losskøyta «ble lagt død flere ganger av de voldsomme, orkanaktige bygene som feide over oss. Det var imidlertid ingen fare med oss, for alt ombord var solid og sikkert.» Det var noe av grunnen til at det ble bygget redningsskøyter med utgangspunkt i losskøyter.

ENKER SAMLET INN PENGER TIL DEN FØRSTE REDNINGSSKØYTA

Etter uværet i Langesund satt seks enker igjen. Disse er blant de frivillige som samlet inn penger til den første

redningsskøyta, som blir bygget i 1893. Siden den gang har hundrevis av foreninger og frivillige over hele landet jobbet for redningssaken. Samme år blir de første redningsskøytene RS 1 «Colin Archer», RS 2 «Langesund», RS 3 «Tordenskjold» og RS 4 «Feie» satt i drift. RS 2, 3 og 4 er en-mastere, tidligere losskøyter eller bygd på losskøytetegninger.

1894: REDNINGSDÅDEN I HAMNINGBERG

Søndag 20. mai 1894 er hviledag for fiskerne i Hamningberg i Finnmark. Da de våkner opp er nordvesten så sterk at det blir umulig for mannskapene på fartøyene som ligger for anker å komme seg i land. Folk på land prøver å hjelpe dem, men blir hjelpeløse vitner til døds kampen der ute. Med liv og skøyte som innsats står mannskapet på RS «Colin Archer» inn på havnen.

Skipper Bakken og mannskapet på RS «Christian Bugge» etter å ha reddet seks mennesker fra Rokta-forliset under dramatiske omstendigheter.

Skipper Anthonisen skriver i loggboka om været: «Vind NO, snestorm og tykke og ualminnelig svært hav».

De tømmer fiskeolje på sjøen. Det roer bølgene, og redningsskøyta får tid til å manøvrere på havna og plukke opp mennesker fra mer eller mindre havarete fartøyer. Sikten var svært dårlig, det var tykke snøbyger, storm, havet var et eneste stort brott, beskriver skipperen i loggboka. På en eneste natt redder de 37 mennesker. Ingen andre, heller ikke større dampskip, klarte å gå mot været. Bragden blir landskjent. Redningsforeninger startes over hele landet, og redningssaken får virkelig vind i seilene.

MOTOR ER UEGNET

Det første forsøket med en motorisert redningsskøyte gjøres i 1897, med RS 7 «Frithjof». Etter mange forsøk blir skøyta ansett som uegnet. Den selges og strykes fra skøyteregisteret. Seil ble ansett som det beste fremdriften. Til sammenligning så skal RS «Odd Fellow III» utstyres med to MTU-motorer på til sammen over 3000 hestekrefter, og vil ha en toppfart på 40 knop. Seilskøytene gikk rundt 6 knop.

900 LIV REDDET PÅ SJU DRIFTSÅR

Når det nye århundret står for døra har Redningsselskapet allerede 13 skøyter i tjeneste. Redningsskøytene følger fiskebåtene ut på fiskefeltet, og mannskapet løser i tillegg en rekke andre oppgaver. Redningsskøytene er syketransport og frakter leger, prester og jordmødre.

Etter sju års drift med redningsskøyter viser statistikken at nesten 900 mennesker er reddet, 250 fartøyer berget, og 4 000 fartøyer med 11 000 personer er assistert.

FRA SEIL TIL MOTOR, FRA TRE TIL ALUMINIUM

I 1932 sjøsettes den første redningsskøyta med motor: RS «Biskop Hvoslef». Skøyta har både seil og motor. På 50 og 60-tallet bygges de første redningskryssere, først av tre, så i stål. Den største het RS «Sjøfareren» og var 92 fot. På 1970-tallet bygges hurtiggående redningsskøyter som er i drift hele året, ikke bare i vinterhalvåret. Disse går i 20 knop. RS «Odd Fellow III» kommer til å gå dobbelt så fort. Materialet var glassfiber, men i dag bygges redningsskøytene i aluminium, og mange har vannjet som fremdrift. Utviklingen har vært stor på 125 år.

Flere av de gamle redningsskøytene i tre seiles fortsatt. RS «Colin Archer» er for eksempel en seilende museums-skøyte, og mye er autentisk fra 120 år tilbake. Hele 160 redningsskøyter er sjøsatt siden Redningsselskapet ble grunnlagt i 1891.

7. JUNI - REDNINGSSKAPETS DAG

7.juni ble utropt til Redningsselskapets dag tidlig 1920-årene. På denne dagen ble redningssaken feiret med opptog i bygd og by. Målet var å samle inn penger til Redningsselskapets virksomhet, og mang en nordmann kjøpte Redningsselskapets flaggmerke denne dagen. Gjennom årene kunne NRKs radiolyttere høre mange taler og kåserier om 7. juni og Redningsselskapet.

I 1939 sa Hj. Matre blant annet dette: «Kanskje er det ein av dine som er i naud? Men har du gjort ditt for at dei skal kunne reddast?»

1938: ROKTA-FORLISET: TRAGEDIE OG REDNINGSDÅD

Natt til søndag den 3. April 1938 raste det langs Mørkysten storm av nord med tette snøbyger. Dampskipet «Rokta» tok feil av fyrene og gikk på grunn på Galleskjærene. Bølgene var høye som hus. Skipet brakk i to, og 12 mann var i livsfare. Redningsskøyta «Christian Bugge» reddet syv av dem i en berømt redningsaksjon som ble kjent over hele landet. De måtte manøvrere mellom skjær og brott, og alt var et hvitt kok på grunn av vind og bølger. Redningsaksjonen ble direkte-sendt på radio for første gang. Skipper Bakken var en mann av få ord, og etter å ha forklart nøkternt om hva som skjedde avslutter han på NRK radio: — Og mer er det vel ikke å si om den saken.

1940–1945: NORGE I KRIG

Våren 1940 rådde Redningsselskapet over 26 redningsskøyter. Den 9. april hadde de fleste gått i sommeropp-lag. Ni skøyter gjorde tjeneste for norske styresmakter i Nord-Norge. Disse transporterte sårede, og var vakt- og sambandsfartøy da krigen var i gang. Flere skøyter tok del i flyktning-transport til Sverige. Særlig ble det gjort mye i oktober 1942, under aksjonen mot norske jøder. Mannskapet på sju skøyter fikk Deltakermedaljen etter krigens slutt.

I november 1942 reddet RS «Willie Wilhelmsen» 42 mennesker fra det tyske dampskipet «Milos». Redningen ble av Redningsselskapet sett på som en av de dristigste og best utførte i selskapets historie. Både Redningssel-

RS «Colin Archer» fotografert utenfor Lofoten i 1893/94. Hvert år omkom det over 700 mennesker til sjøs i Norge. Det er grunnen til at Redningsselskapet ble stiftet i 1891. Tusenvis av familier har fått sine kjære hjem igjen etter å ha blitt reddet av redningsskøytene gjennom tidene.

skapet og skøytemannskapet ville ha minst mulig omtale av slike redninger. Det ble av mange sett på som å hjelpe fienden.

ÅRETS BESTE REDNING 1966

I 1966 reddet redningsmennene 72 mennesker fra den visse død. Ti av disse var fra det tyske skipet «Reef Bay» som hadde gått på grunn sør av Grip. Det blåste nordøstlig kuling da RS «Skomvær II» mottok nødsignalet fra motorskipet. De var fremme ved havaristen klokka 0615 og da så det ut til at skipet ville gå av skjæret og synke i sjøen. Det stod om sekunder. I redningsskøyteskipperens rapport står det: «Da havaristen drev hurtig mot fallene i le, og da det var fare for at den ville kandre, bordet vi og tok folkene ombord. Kom klar skutesiden. Da viste det seg at losen var blitt igjen ombord. Bordet igjen og fikk tak i ham. «Reef Bay» var da kommet farlig nær fallene så vi måtte hurtigst komme oss klar havaristen. Den hadde nå 40 graders slagside». De fleste av mannskapet på «Reef Bay» hadde nærmest panikk.

Redningsmennene ble tildelt det tyske redningsselskaps medalje og Emile Robins medalje for årets beste redning.

1992: HJEM TIL JUL

RS «Kaptein Skaugen» redder seks mennesker fra M/S «Norsel» som hadde stranda i et voldsomt uvær den 19. desember 1992. Maskinist Torgeir Arntsen husker det som om det var i

går.

«Det var storm fra nordvest. Og et fryktelig snøkv. Vi fikk melding om et forsyningsskip som hadde gått på grunn på Brubakkflua utenfor Torg-hatten. Vi gikk for full motor dit. Hørte helikopteret i lufta, men vi kom først. Vi gikk i sida på båten og fikk alle seks ombord. De var livredde. Det var en norsk skipper og maskinist, resten var russere. De hadde stresskofferter med penger, de fikk lønna si slik. En av koffertene havnet på havet og pengene føk rundt», forteller Arntsen. Han brakk tre ribbein og måtte på legevakten etter redningen. Det var skikkelig opprørt hav, grunt i området og vanskelig å manøvrere. Redningsskøyta fikk ødelagt hele rekka da de gikk inn til «Norsel», men de ofret skøyta for å berge liv. Mannskapet på «Norsel» rakk å komme hjem til jul og familiene var glade for å få sine kjære hjem. Redningsskøyta «Kaptein Skaugen» er operativ i dag, og hjelper mennesker i Troms.

GLEMMER ALDRI SKRIKENE PÅ «ROCKNES»

– De øredøvende skrikene etter hjelp da folk falt i vannet, sammen med den brusende lyden av luftmassene som strømmet ut da skipet tippet over, er noe jeg aldri glemmer, sier maskinsjef Erik Bustgaard. Han og skipsfører Frank Eines på RS «Odd Fellow II» reddet seks mennesker da MS «Rocknes» forliste i Vatløstraumen

utenfor Bergen 18. januar 2004.

– De vi plukket opp var nedkjølt, men overlykkelige. De var utrolig takknemlige for at vi reddet dem, sier Bustgaard.

Da redningsskøyta begynte søkearbeidet lå MS «Rocknes» og drev nordover med strømmen. Etter hvert ble hun pushet inntil et berg og sikret. Styrhuset lå under vann.

– Det var folk som levde inne i skroget. De dunket for å bli hørt. Redningsmannskap og overlevende kommuniserte med lapper som ble sendt gjennom et hull i skroget. Tenk så fryktelig å bli lukket inne på den måten. Lyden av dunkene fra skroget er noe jeg aldri glemmer, sier Bustgaard. 18 personer mistet livet. Forliset forårsaket også en naturkatastrofe. Oljelekkasjene tok livet av tusenvis av sjøfugl.

– Vi vet aldri hva som venter der ute når vi får et oppdrag. Som redningsmann må man være forberedt på det verste. Rocknes-forliset er det absolutt verste og mest utfordrende jeg har vært med på. Alt føltes egentlig veldig uvirkelig da det skjedde og det gjør det fortsatt, sier Bustgaard.

– Skipper Frank Eines og jeg snakket veldig mye i ettertid. Vi ble også oppringt av en sjømannsprest som ville snakke med oss. I etterkant av ulykken dro vi ned til sjøredningskorpset i Hjellesstad og samtalene vi hadde der har vært veldig viktig for meg. Til tross for alle utfordringer har jeg har aldri angret på mitt yrkesvalg.

RS «Sjøfarenen» i høy sjø på vei til en
båt i nød på 1970-tallet. Rednings-
krysseren var 92 fot.

Redningsskøytefører Nikolai M. Anthoni-
sen, fører av RS 1 «Colin Archer», RS 5
«Liv» og RS 10 «Christiania». Han var
skipper ved Hamningberg i 1894, da de
reddet 36 mennesker fra et forferdelig
uvær.

Redningsskøyta «Odd Fellow» reddet
seks mennesker da «Rocknes» forliste
i 2004 utenfor Bergen.

Å redde et menneskeliv er en helt ube-
skrivelig følelse, avslutter Bustgaard.

LIVREDDERE I MIDDELHAVET

I slutten av juli 2015 dro rednings-
skøyta «Peter Henry von Koss» til
Hellas og ble en del av Frontex-ope-
rasjonen «Poseidon». Mannskapet på
redningsskøyta har reddet over 6 000
barn og voksne som har krysset Mid-
delhavet på flukt fra krig og fattigdom.

RS

Å TJENE LOGEN...

Etter mer enn 39 års medlemskap i Odd Fellow Ordenen, og etter å ha deltatt på over 800 logemøter, er jeg fortsatt medlem. Jeg sier fortsatt ja når jeg blir spurt om å tjene logen.

Hvorfor?

Svaret er fra min side så enkelt som at jeg ønsker å ta på alvor de løfter jeg har gitt til logen og brødrene.

Alt etter som hva den enkelte kan bli spurt om, kan vi alle få tildelt særlige plikter for en enkelt gang eller for en gitt tidsramme.

Og i tillegg er det gjeldende for oss alle at vi har en felles plikt som vi aldri må glemme: Å tjene logen!

Hva vil det si «å tjene logen»?

Min forståelse av det er at jeg tar på alvor mitt medlemskap og mine løfter. Etter hvert som jeg har blitt innført i den dypere forståelsen av vårt broderskap, har jeg også forstått at jeg er en

tann på ett av de tannhjul som til sammen utgjør logens «maskineri». Vi alle vet at på et tannhjul er der ingen tann som er viktigere enn de andre, men at alle må fungere som forutsatt om Odd Fellow Ordenen skal være ved god helse og legge nye år til sin alder.

Logen er ikke det viktigste i våre liv.

I mitt liv, og forhåpentligvis slik med oss alle, kommer familien alltid først. For den som er yrkesaktiv er jobben svært viktig. Arbeidet gir oss nødvendig økonomi, og det må derfor også komme før hensynet til logen.

Kan vi deretter la logen få prioritet, må vi kunne si at vi har vist iver og god vilje. Logen minner oss stadig på at «iver og god vilje» er blant de dyder som logen er avhengig av for at alt skal fungere slik vi ønsker at logen skal oppleves.

Derfor, kjære Ordenssøsken, var det at jeg sa ja til på nytt å gå i spissen for logens arbeid innad som utad i to år fremover.

Det var ikke intellektet som svarte ja, men hjertet.

Det var mest fordi logen har oppdratt meg til ikke bare å nyte, men også yte. Oppdraget som Overmester har logen betrodd meg før, så jeg var ikke nyfiken på å prøve. Jeg har tidligere erfaring på at dette var kun snakk om hardt arbeid for egen del, og velvilje fra mine brødre. Uten velvilje, kjære Ordensmedlemmer, blir det vanskelig for for enhver Overmester å få logen til å fungere.

Et av de største bidrag du kan gi for å tjene logen er først og fremst å møte så ofte du kan. Et godt fremmøte er til stor inspirasjon for oss som har tatt stafettpinnen denne etappen.

Jeg vil være der og åpne logen på logekveldene fremover.

Vil du være der når jeg åpner?

Tekst: Overmester Arvid B Brevik

UTSETT IKKE TIL I MORGEN, DET DU KAN GJØRE I DAG. . .

Dette er et ordtak alle kjenner og tidvis prøver å leve opp til. Av og til undres jeg på hvilken strukturert person som først kom opp med disse kloke ord. Jeg møter ofte mennesker som etter min oppfatning, er mye bedre enn meg til å være a jour med sine gjøremål. Dette er en viktig egenskap i en hektisk hverdag som jeg misunner dem. Ofte tenker jeg at jeg gjerne skulle ha vært mer i forkant. De som har egenskap til å være i forkant, kan kanskje få frigjort litt mere tid til andre ting gjennom struktur og planlegging, noe som også bidrar til å skape forutsigbarhet i hverdagen.

Det er imidlertid grenser for hva og hvor mye det er mulig å planlegge, kjære Ordenssøsken. Vi kan ikke forutse alt som kommer til å skje og vårt liv er påvirket av vår skjebne. Skjebnen er de tilsynelatende tilfeldigheter som kaster seg over oss, på godt og ondt, uansett hvor mye vi planlegger og strever, og det kan inntreffe hendelser som endrer fullstendig på våre planer.

I min refleksjon er det kanskje ikke så mye de langsiktige oppgaver og planer jeg tenker på, men mere på de små ting som ikke krever tidsfrister eller rigide planverk. Det jeg har i tankene, er at man ikke bør utsette tilsynelatende små ting vi kan gjøre for våre medmennesker, som for dem kan få stor betydning. Særlig gjelder dette for mennesker som av ulik årsak har det vanskelig og som strever med krevende utfordringer som livet av og til byr på for oss alle.

Jeg opplevde en slik situasjon en vårdag i 1988, like før jeg ble opptatt i Odd Fellow Ordenen. Jeg fikk beskjed om at min kommende fadder var innlagt på sykehus og at situasjonen var uavklart. Da var det lett for meg å kjøpe blomster og planlegge å dra dit på besøk, men jeg kjente at jeg hadde et uforklarlig behov for å utsette det til dagen etter, jeg trodde det ville bli lettere da. Etter press hjemmefra dro jeg likevel til sykehuset den kvelden. Jeg fikk flere timers god samtale med min kommende fadder og jeg fikk et godt farvel. Når jeg dro fra sykehuset kjente jeg på den gode følelsen av at jeg kanskje hadde betydd noe for en som betydde mye for meg.

Morgenen etterpå ble jeg informert om at min fadder ikke fikk oppleve soloppgangen, han la vandringsstaven ned i løpet av natten og sovnet rolig inn.

Dette er en episode i mitt liv som jeg tror har vært med på å forme meg som menneske.

Deputert Stor Sire Geir Småvik.

Foto: Arne Glomdal

Mange av oss har sikkert kjent på den følelsen når vi drar fra et møte, at det var synd jeg ikke «rakk» å prate mer med nettopp han eller henne. Jeg tror også at det er flere enn jeg, som har hatt som første tanke når du blir oppmerksom på at noen ikke lengre er blant oss, at det var synd jeg ikke gjorde det besøket jeg tenkte på eller tok den telefonen jeg planla. Det kunne kanskje ha betydd mye for den som har gått bort og for vedkommendes nære og pårørende i en vanskelig tid.

Når dette leses nærmer vi oss et nytt år med nye muligheter, ofte knyttes det ambisiøse målsettinger til det nye året. Nyttårsforsettene kan være mange, man skal bli slankere, sunnere, sprekere osv.

Jeg vil invitere alle Odd Fellows til en dugnad inn i det nye året, med nyttårsforsett som ikke koster noe, men som betyr så utrolig mye for mange. Det går ut på med omsorg og godhet å praktisere Vennskap, Kjærlighet og Sannhet, slik at vi fremstår ovenfor hverandre og våre omgivelser på en slik måte at det blir forståelig for alle at Odd Fellow Ordenen er en verdibærende orden. Det handler om at hver enkelt søster og bror bidrar i sin krets med Odd Fellow Ordenens lære.

Evner vi dette, er det intet annet fundament som vil gi bedre grunnlag for fremtidig trivsel og vekst i Ordenen. Vi er alle enige om at vi har et godt og tidsriktig produkt i Ordenen, utfordringen kan være å tørre å vise det.

Med mor Teresas ord « små enkle vennlige ord kan være lette å si, men ekkoet av dem er virkelig uendelig»

Jeg vil ønske dere alle en God Jul og et fredfullt fremgangsrikt Nytt år.

Geir Småvik
Dep. Stor Sire

GODT SAMARBEID

I ODD FELLOW ORDENEN I EUROPA

Representanter fra venstre: Norge, Nederland/Belgia, Sverige, Danmark, Tyskland, Sveits, Island, Polen, Finland, Norge og Finland.

Etter at den Europeiske Storloge ble omorganisert i fjor har nå styret i Storlogen funnet sin form. Den europeiske Storloges styre består av Stor Sirene i de ni jurisdiksjoner i Europa, samt fire valgte Storembeds menn i den Europeiske Storloge. Fra Norge er Stor Sire Morten Buan med i styret og Tove Aalborg som Deputert Stor Sire i Europa. De møtes minst to ganger i året. Det siste styremøtet fant sted i København i november i år. Det er i styret den daglige utviklingen av Odd Fellow Ordenen i Europa diskuteres og det er i styret de løpende beslutninger til felles interesse tas.

Møtets tre hovedsaker:

- Det var tre hovedsaker som ble diskutert ved høstens styremøte. Først var det en evaluering av Ordenens

ungdomsprogram som arrangeres i samarbeid med FN, – UNP – et godt innarbeidet program der blant annet Norge deltar hvert år med omlag ti ungdommer. Det ble vedtatt å nedsette en arbeidsgruppe som skal gjennomgå programmet samt å se på en modernisering innenfor en europeisk ramme. Det nye programmet vil eventuelt startes først i 2018.

- Fast tema på styremøtene er ekspansjon og utvikling av Ordenen i Europa. Her var etableringen i Italia på kartet, den første logen er på plass i Genova og i løpet av neste år blir det etablert en ny loge i Milano og det er en forening på gang i Roma. Det er Sveits som har fått ansvaret for utviklingen i Italia. Polen og Norge arbeider sammen om å etablere Ordenen i Ukraina og det er allerede en aktiv forening i Lviv

der målet er å instituere en loge neste år. Det er også to foreninger til under etablering i Ukraina.

- Den siste hovedsaken var å finne formen på det Europeiske Storlogemøtet som skal forgå i Oslo i mai neste år. Målet er å utvikle møtet til å bli et etisk og rituelt felles høydepunkt. Tidligere har mye av fokus vært tradisjonelle årsmøtesaker rundt vedtekter, regnskap og driftsmessige saker. Målet nå er å få satt fokus på at vi er en verdibærende Orden med tyngde på foredrag og innslag rundt det rituelle og etiske. Det er nå ti år siden etableringen og vi prøver nå å finne en form på aktiviteten som viser hva Odd Fellow Ordenen i Europa skal stå for.

Tekst: Morten Buan

Fakta om Ordenen

- Den første Odd Fellow loge i vår Ordensgren ble instituert 26. april 1819 i Baltimore i staten Maryland i USA. Den fikk navnet Lodge No: 1 Washington
- Den første Odd Fellow leir ble instituert 6. juli 1827 i Baltimore, USA. Den fikk navnet Encampment No: 1 Jerusalem
- Vår Ordensgren kom først til Tyskland i 1870
- Vår Ordensgren kom til Danmark i 1878
- Den første norske Odd Fellow loge, nr. 1 Noreg, ble instituert i Stavan-ger 26. april 1898
- Den første norske Rebekkaloge, nr. 1 Sct.a Sunniva ble instituert i Kris-tiania 28. mai 1909
- Den første norske Odd Fellow leir, nr. 1 Norge, ble instituert i Kristiania 3. november 1919
- Den Norske Storloge ble instituert i Kristiania 7. august 1920
- Det Norske Rebekkaråd ble in-stituert i 1933 og fungerte frem til 2001
- Den første norske Rebekkaleir, nr. 1 Oslo, ble instituert i Oslo 26. april 1980

Status

Odd Fellow Ordenen
i Norge har pr. september
2016:

- 156 Odd Fellow loger
- 132 Rebekkaloger
- 28 Odd Fellow leire
- 26 Rebekkaleire
- 11 773 Odd Fellow brødre
- 10 695 Rebekkasøstre
- Totalt 22 468

Ordensquiz

15 spørsmål

1. Hva heter Odd Fellow leiren med domicil i Ålesund og hvilket nummer har den?
2. Når ble den første Rebekkaleir instituert i Danmark og hva heter den?
3. Hva heter den danske Stor Sire?
4. Hvem er Storlogens to Stor Vakter?
5. Hvor Europas niende Odd Fellow jurisdiksjon?
6. Hvilken er den antallsmessige største Odd Fellow jurisdiksjon i i Eu-ropa?
7. Hvilken er den relativt største Odd Fellow jurisdiksjon i Europa?
8. Hvem var Stor Sire i Norge under hele 2. verdenskrig?
9. Hvor og når ble Den Norske Storloge stiftet?
10. Hva het den Stor Sire som installerte de første embedsmenn i Den Norske Storloge ?
11. Hva heter og hvor ligger Odd Fellow loge nr. 99?
12. Hva heter og hvor ligger Rebekkaloge nr. 99?
13. Hva er tittelen Eks Overmester på engelsk?
14. Hva er forskjellen på de ceremonielle begreper prosesjon og rese-sjon?
15. Hvem er søster og bror Distrikts Stor Sire i Distriktene Smaalenene lengst sør i Østfold?

15. Søster DSS Unni Beate Bergsland og bror DSS John Egil Hauge
14. En prosesjon går fremover fra et oppstartingssted til et be-stemmelsessted. En resesjon går samme vei tilbake.
13. Past (Nobel) Grand
12. Rebekkaloge nr. 99 Nidelven med domicil i Trondheim.
11. Odd Fellow loge nr. 99 Petrus Beyer med domicil i Gjøvik.
10. Den danske Stor Sire Petrus Beyer
9. 7. august 1920 i Kristiania, nåværende Oslo.
8. Johan Middelthon, født:1882, død:1949, og Stor Sire fra 1936 til 1949.
7. Island hvor om lag 1,3 prosent av befolkningen er Odd Fellows.
6. Sverige med om lag 40.000 medlemmer
5. Polen
4. Åse Randi Bakken og Bjørn Arve Sømshovd
3. Erling Stenholdt Poulsen
2. Rebekkaloge nr. 1, Sara, instituert 27. januar 1979
1. Leir nr 4 De Tre Søylar, instituert 29.mai 1958

SVAR:

ODD FELLOW TOR

BRANSJE/FIRMA	KONTAKTPERSON	TELEFON	E-POST	POSTNUMMER
ADVOKATER				
Advokatfirma Kvale DA	Jan-Erik Grundtvig Sverre	22 47 97 60	www.kvale.no	0122 OSLO
ANLEGGSGARTNERMESTER				
Håkon Bjørndal	Håkon Bjørndal	977 92 177	haakon@bjorndal.com	5525 HAUGESUND
BEGRAVELSESBYRÅ				
Odd Abbedissen Begravelsesbyrå	Odd Abbedissen	55 15 40 90		5147 FYLLINGSDALEN
BILGUMMI				
Western Bilgummi AS	Kjell Western	32 22 74 00		3400 LIER
BILSALG				
Nymo Bil AS	Kjell Nymo	75 50 79 00	post@nymobil.no	8041 BODØ
BRANNSIKRING				
Firesafe AS	Hege Therese Grønhaug	47 09 110	www.firesafe.no	0605 OSLO
BRANNUTSTYR				
Braco AS	Einar Glenhøj	32 22 66 70		3420 LIERSKOGEN
BUSSTRANSPORT/REISEARRANGØR				
Turistbussen Ålesund	Geir Gjerde	70 14 33 16	geir@turistbussen.no	www.turistbussen.no
EIENDOMSMEGLING				
Boli a/s	Odd Bjørn Hofstad	928 06 490	obh@boli.no	7715 STEINKJER
FERIE OG FRITID				
Drømmeboliger i Spania til leie	Terje Olsen	911 08 100	www.casa-as.no	1617 FREDRIKSTAD
FLIS/MUR/GRAVING/TØMMER/NATURSTEIN/BETONGARBEID				
A. Helgeland Betong AS	Audun Helgeland	907 87 001	post@ahelgeland.no	5525 HAUGESUND
GLASSMESTERE				
Mandal Glasservice as	Einar Rafoshei-Klev	966 40 665		4516 MANDAL
GRAFISK ARBEID				
Njord Kompetanse	Jon Esben Johnsen	948 71 810		1344 HASLUM
HOTELL				
Bardu Hotell	Patricia Sørensen	77 18 59 40		9365 BARDU
Mosjøen Hotell AS	Bård Bergrem	75 17 11 55		8651 MOSJØEN
HYBLER/LEILIGHETER				
A/S Stortingsgt 28	Ole Fjelldal	22 01 20 40		0161 OSLO
KRANER OG LØFTEUTSTYR				
Munck Cranes A/S	Ola Skrondal	915 99 605	ola.skrondal@munck-cranes.no	
MALERMESTER				
Velde s Malerservice og Fargehandel	Jan Erik Lima Velde	909 67 115	janerik@veldes.no	4276 VEDAVÅGEN
MURMESTER				
Hedmark Murmesterforretning A/S	Einar H. Hernes	62 81 49 23		2212 KONGSVINGER
REGNSKAP				
Administrasjon og Datatjenester AS	Tor-Petter Stensland	53 65 19 20		5750 ODDA
REISEBYRÅ				
Oppland Arrangement AS	Anders Lunde	61 12 06 00	post@opplarr.no	2890 ETNEDAL
RENSERI/VASKERI				
Marthes Renseri Trøndelag	Sivert Lian Opdahl	406 01 020	www.marthes.no	7000 TRONDHEIM/7500 STJØRDAL
RØRLEGGER/VARMEPUMPER				
Porsgrunn Rørleggerforretning A/S	Jens-Petter Engh	35 93 09 00		3917 PORSGRUNN
Tindeland Rør – Aut. Rørlegger	Arne W. Tindeland	971 81 350		5500 HAUGESUND
Rørlegger Geir Sirnes AS	Christian Sirnes	52 80 60 70	firmapost@geir-sirnes.no	5525 HAUGESUND
SNEKKER				
Jøndal & Hoff A/S	Jan Jøndal	67 98 05 20		1472 FJELLHAMAR
STORKJØKKENUTSTYR				
Storkjøkkenservice a/s	Kjell Bjørnar Wennevik	934 62 550	kjell@storkjokken-service.no	7725 STEINKJER
TANNLEGE				
Tannlege MNTF Kristian Lunde	Kristian Lunde	22 83 05 10	www.tannlegelunde.com	0161 OSLO
TEKNISK GUMMI OG TRANSPORTBAND				
Industriegummi	Kristian Hausken	52 83 80 95	gummihausken@gmail.com	4260 TORVASTAD
TRAFIKKSKOLE				
Gerds Trafikkskole a/s	Gerd Johnsen	51 89 31 90	gerd@gerds.no	4013 STAVANGER
Andersen Trafikkskole	Freddy Andersen	901 01 645		5516 HAUGESUND
TRYKKERI				
Nils Sund Boktrykkeri A/S	Kjell Selvaag	52 70 33 70		5500 HAUGESUND
UR/KLOKKER				
Lervik Ur AS	Knut J. Lervik	52 70 03 50	post@lervikur.no	5528 HAUGESUND

GET

**ANNONSERING • ADRESSEFORANDRINGER •
OPPSIGELSER • ENDREDE PERSONDATA OSV. •**

HENVENDELSE TORILL.SOLLI@ODDFELLOW.NO

DE TRE KJEDELEDD

HAR LEDIG Plass FOR NYE ANNONSØRER!

MODERNE TOPPLEILIGHET I ALICANTE

Døgnleie - ukesleie. Gangavstand til alt.

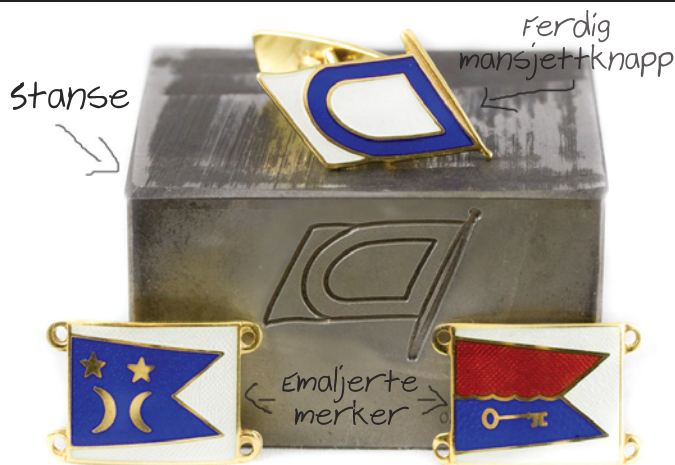
Alicante har Europas beste klima. Om vinteren ligger dagtemperaturen 1-2 grader under Kanariøyene, høst- og vår er som en varm norsk sommer.

Alicante by har 380.000 innbyggere, og er et paradis for den mat- og vininteresserte. En av verdens vakreste strandpromenader, borgen som kneiser over byen, den fantastiske stranden midt i byen - alt dette gjør Alicante til en usedvanlig hyggelig og interessant by.

Alicante har direkteflyvninger fra en rekke norske byer året rundt. Fra Oslo daglig både med SAS og Norwegian. Flytiden er 3:45 t., og når du har landet trenger du bare 10 min med taxi, så er du "hjemme". Enklere blir det ikke.

Leiligheten har 3 soverom og 2 bad og ligger i øverste etasje med gangavstand til alt. Trygt og fredelig i en sentral gågate nær sjøen. Les mer på

www.alicanteferie.com

Opro Produkter AS kan lage merker av det meste: en skisse, en logo eller et bilde. Vi hjelper firmaer og andre aktører frem til en tilfredsstillende løsning. Så snart en stanse har blitt laget, står kunden fritt til å lage hva de vil: pins, mansjettknapper, anheng, skjorteknapper og så videre. Vi produserer det meste av Insignier til Odd Fellow Ordenen, og pleier et nært samarbeid med Odd Fellow Utstyr.

Ta kontakt for mer informasjon!

opro@opro.no

TRENGER DU NY LIVKJOLE? ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Gjennom en av Europas ledende produsenter av livkjoler tilbyr vi et kvalitetsprodukt basert på de beste tilgjengelige materialer i 50 % ull og 50 % polyester. Vi leverer i str. 46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58. Livkjolen leveres med sort vest og benklær til kun kr **2.490,-** + porto og oppkravsgebyr. **Full bytte og returrett.**

LIVKJOLE.NO
KVALITET TIL PRISBEVISSTE KUNDER

Bestill på: 24 timers ordrettelefon: 62 52 86 66

E-post: post@livkjole.no

Adresse: Livkjole.no, Postboks 6, 2301 HAMAR

www.livkjole.no

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2016. TLC All rights reserved. TLC, Postboks 6, 2301 HAMAR

Artikler fra ODD FELLOW UTSTYR

Art. nr. 11088
Gilde kuvertkaraffel
(4 stk. i pakken)
Kr. 720,-

Art. nr. 11003
Regaliefutteral br.
Art. nr. 11004
Regaliefutteral str.
Kr. 295,-

Art. nr. 11025
Rødt slips i silke
m/kjedeledd
Kr. 150,-

Art. nr. 11085
Pashmina-sjal i ull/silke
m/kjedeledd
Kr 525,-

Art. nr. 11006
Stearinlys
m/kjedeledd
i rødt,
høyde 10 cm
Kr. 35,-

BESTILLINGSLISTE FOR ODD FELLOW UTSTYR:

Det tas forbehold om prisendringer. Ved bestillinger under kr 100,- tillegges et gebyr på kr 30,-. Porto tillegges.

Art. nr.	Betegnelse	Antall	Pris
10173	Flaggstang for bordflagg/vimpel		155,-
10176	Båttflagg/gjesteflagg		90,-
10177	Båtvimpel		90,-
11003	Regaliefutteral br.		295,-
11003	Regaliefutteral str		295,-
11006	Lys m/kjedeledd i rødt høyde 10 cm		35,-
11019	Memento Mori		4110,-
11002	Regalieveske i kunstskinn		665,-
11010	Odd Fellow Historie Bind I		315,-
11020	Slipsnål sølv m/kjedeledd rød emalje		530,-
11025	Rødt slips i silke m/kjedeledd		150,-
11026	Sort slips i silke m/kjedeledd		150,-
11027	Hvit sløyfe Pique		155,-
11030	Slipslenke m/gull kjedeledd		1 325,-
11032	Mansjettknapper forgylt, hvit emalje m/kjedeledd		920,-
11033	Skjorteknapper for livkjole forgylt, hvit emalje m/kjedeledd		890,-
11035	Jakkemerke i gull, liten størrelse		560,-
11036	Jakkemerke sølv/forgylt		200,-
11037	Belte i skinn m/kjedeledd på spennen		475,-
11038	Slipsklype		230,-
11039	Slipsnål sølv/emalje		570,-
11041	Rebakkafigur i glass		535,-
11042	Tresokkel til Rebakkafigur		50,-
11050	Rebakkering gull m/emalje		2 325,-
11051	Lenkering for brødre (oppgi ringmål:)		2 415,-
11052	Lenkering for søstre (oppgi ringmål:)		1 700,-
For ringer er det ca. 4 ukers leveringstid			
11058	Hansker i skinn, hvite, str. 6 1/2, 7, 7 1/2, 8, 9, 9 1/2, 10 (str.)		225,-
11059	Hansker i skinn, hvite, herre, geiteskinn		275,-
11062	Hvite vanter, crepe, dame, one size		98,-
11063	Vanter crepé, hvite, herre		158,-
11065	Julekort m/konvolutter, pakke á 15 stk.		88,-
11066	Livkjoleskjorte, (str.)		675,-
11067	Hvit skjorte, (str.)		395,-
For skjorter kan det være opptil 8 ukers leveringstid			
11068	Paraply herre, sort m/kjedeledd		100,-
11069	Paraply dame, sort m/kjedeledd		100,-
11081	Handlenett m/kjedeledd		100,-
11082	PC skulderveske m/kjedeledd i rødt		390,-
11084	Veskeholder m/kjedeledd		50,-
11085	Pashmina-sjal i ull/silke		525,-
11088	Gilde kuvertkaraffel 4-pk m/kjedeledd inngravert		720,-
11089	Kjedeleddnål m/stener		175,-
11092	Utredning om logesalen		25,-
11093	Utredning om leiren		25,-
11094	Odd Fellow Akademiets Årbok, alle årganger		50,-
11100	Sanger og tekster av Oddmund Reppe		150,-
11102	Handlenett m/kjedeledd og glidelås		120,-
11103	Bosweel livkjoleskjorte, (str.)		800,-
11110	Manchester Unity historiebok		150,-

Navn:

Adresse:

Postnr.:

Telefon dagtid.:

ODD FELLOW UTSTYR

Stortingsgaten 28

0161 OSLO

Tlf.: 22 83 92 50

E-post: of.utstyr@oddfellow.no

KJÆRE LESER...

68

Det nærmer seg jul, og jeg vil stanse ved et sted i Matteusevangeliet som av sosiologer og samfunnsvitere er blitt kalt «Matteuseffekten». Tilnavnet skyldes ikke skriftstedets religiøse betydning, men dets samfunnsmessige beskrivelse. Den sosilogiske betydningen av Matteuseffekten ble først beskrevet av den berømte, amerikanske sosiologen Robert King Merton (1910-2003). Jøden Matteus skriver i kapittel 25, vers 29 følgende:

«For den som har, skal få, og det i overflod.

Men den som ikke har, skal bli fratatt selv det han har.»

Hva har så dette med julen å gjøre?

Etter å ha levd noen år, mener jeg å ha observert at vi i julen gir mer gaver til hverandre enn noen sinne.

Slik var det vel ikke alltid før, selv om vi skal være meget forsiktige med å dyrke fortidens praktfullhet.

Norge var for mer enn hundre år siden selve symbolet på fattiglandet i Europa.

Alf Prøysen synger i sine viser om guttungen som snekrer en fjøl til mor til jul «for det vil hun sikkert ha». Gutten ville glede moren sin med noe hun faktisk trengte.

Nå reklameres det heller med «Gaven til han eller henne som har alt?»

Når vi møter på slike formuleringer, må vi få lov til å spørre:

Hvorfor skal vi gi gaver til noen som har alt?

Er ikke gaver vi skal gi til dem som trenger det?

Er ikke vår kolossale julefeiring blitt preget av nettopp det første leddet i Matteuseffekten som skarpsindig sier oss følgende:

«For den som har, skal få, og det i overflod.»

Den store majoritet av nordmenn har overflod og nettopp de – eller skal vi si vi – får gaver i hopetall.

Vi skal selvfølgelig glede oss over vår velstand, at vi verken behøver å sulte, tørste eller fryse. Vi behøver ikke å falle i grøften blant verdens asketer som ynder å vise frem sine plager og å dyrke sin selvpåførte smerte.

Det som derimot bør bekymre oss ganske kraftig er den andre delen av Matteuseffekten som har denne ordlyd:

Men den som ikke har, skal bli fratatt selv det han har.»

Det er vår alles utfordring.

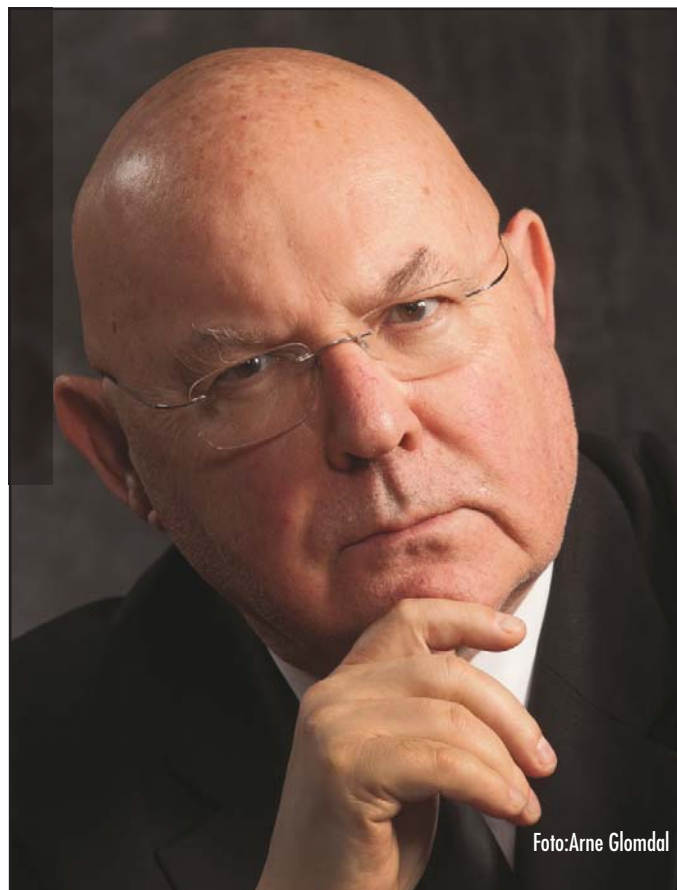

Foto:Arne Glomdal

Hvordan skal vi fordele ressursene i samfunnet og verden slik at ingen behøver å sulte, tørste eller fryse?

Prognosene viser at vi i desember 2016 vil bruke om lag 58 milliarder kroner på julehandelen, noe som er fire prosents økning fra i fjor.

Dette er bra for næringslivet, handelstanden og forretningene.

Men er det godt for oss som får i overflod?

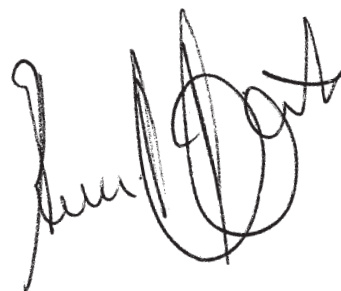
Hvordan lar vi oss utfordre av dem som mister selv det de har?

Altruistisk kjærlighet er å glede seg over det man har.

Men det er også å gjøre noe for dem som virkelig ikke har det så godt som en selv.

Det er vår store utfordring i den tiden som ligger foran oss og som vi har handlingsrom i.

Kjell-Henrik Hendrichs

ODD FELLOW ORDENEN I NORGE:

DEN NORSKE STORLOGE:

Stor Sire Morten Buan
storsire@oddfellow.no
Søster Deputert Stor Sire Toril Grundtvig Skougaard
strdepss@oddfellow.no
Bror Deputert Stor Sire Geir Småvik
brdepss@oddfellow.no
Søster Stor Sekretær Svanhild Sandem
strstorsekr@oddfellow.no
Bror Stor Sekretær Steinar Jansen
brstorsekr@oddfellow.no
Søster Stor Skattmester Vivi S. Uhre
strstorskm@oddfellow.no
Bror Stor Skattmester Paal Østmoe
brstorskm@oddfellow.no

KANSELLIET:

Kansellisekretær Helle Aandahl
Sekretær Torill Evjen Solli
Kansellimedarbeider Kjell Bakken
Sentralbord: 22 83 92 40
Odd Fellow Utstyr: 22 83 92 50
Epost: odd.fellow@oddfellow.no

DISTRIKTSLEDELSE REBEKKA DISTRIKTSRÅD:

Distrikt 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger
DSS Hanne Marie Bukaasen
Mobil tlf 905 70 887

Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Bjørn Haarr
Mobil tlf 913 22 503

Distrikt 3 Bergen og Hordaland

DSS Grethe Evelyn Isdahl
Mobil tlf 18 95 605

Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Liv Tefre
Mobil tlf 913 50 997

Distrikt 5 Telemark

DSS Britt Margrethe Lund
Mobil tlf 995 67 847

Distrikt 6 Trøndelag

DSS Randi Marie Muri
Mobil tlf 930 51 070

Distrikt 7 Østfold

DSS Astrid Westheim
Mobil tlf 901 76 370

Distrikt 8 Vestfold

DSS Greta Gjerde Christiansen
Mobil tlf 986 95 969

Distrikt 9 Haalogaland

DSS Rut-Guri Langseth Nilsen
Mobil tlf 991 52 830

Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)

DSS Bjørn Karin Hoel
Mobil tlf 412 33 369

Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Kirsten Kari Melvik
Mobil tlf 901 60 908

Distrikt 12 Finnmark

DSS Agnes Margareth Henriksen
Mobil tlf 932 48 609

Distrikt 13 Salten

DSS Anne-Harriet Kvalheim
Mobil tlf 952 06 766

Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Selle Marie Horntvedt
Mobil tlf 915 52 780

Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Asgerd Winge
Mobil tlf 975 26 995

Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Astri Kleven Sexe
Mobil tlf 977 17 390

Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Karin Marie Midthaug
Mobil tlf 913 79 313

Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Marit Grinde
Mobil tlf 959 21 669

Distrikt 20 Helgeland

DSS Helga Vargdal
Mobil tlf 415 52 710

Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Kari Belgum
Mobil tlf 926 30 126

Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Else Margareth Byholt
Mobil tlf 917 08 896

Distrikt 23 Smaalenene

DSS Unni Beate Bergsland
Mobil tlf 995 76 078

Distrikt 24 Lofoten og Vesterålen

DSS Lillian Kristensen
Mobil tlf 951 42 698

DISTRIKTSLEDELSE ODD FELLOW DISTRIKTSRÅD:

Distrikt 1 Oslo

DSS Espen Rud
Mobil tlf 924 05 020

Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Ove Gloppen
Mobil tlf 917 32 690

Distrikt 3 Bergen og Hordaland

DSS Ove Kahrs Rasmussen
Mobil tlf 909 27 392

Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Kristian Haugan
Mobil tlf 996 99 715

Distrikt 5 Telemark

DSS Helge Einar Djupvik
Mobil tlf 957 92 063

Distrikt 6 Trøndelag

DSS Terje Selbo
Mobil tlf 924 03 361

Distrikt 7 Østfold

DSS Jon Erik Holm
Mobil tlf 913 27 564

Distrikt 8 Vestfold

DSS Bjørnar Andreassen
Mobil tlf 932 44 440

Distrikt 9 Haalogaland

DSS Reidar Henningsen
Mobil tlf 958 18 023

Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)
DSS Johnny Lund
Mobil tlf 906 34 252

Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Leif Arne Larsen
Mobil tlf 900 66 262

Distrikt 12 Finnmark

DSS Jon Holien
Mobil tlf 415 50 266

Distrikt 13 Salten

DSS Magne Henry Pettersen
Mobil tlf 456 17 808

Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Dag-Runar Pedersen
Mobil tlf 950 77 110

Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Sverre A. Granheim
Mobil tlf 907 66 537

Distrikt 16 Sogn og Fjordane

DSS Leif Arne Midtbø
Mobil tlf 412 65 449

Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Odd Gunnar Nygård
Mobil tlf 909 17 887

Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Reidar Bjørn Halvorsen
Mobil tlf 911 66 106

Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Arild Sirevaag
Mobil tlf 977 22 254

Distrikt 20 Helgeland

DSS Jan Olav Mellingen

Mobil tlf 996 96 851

Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Snorre Østlund
Mobil tlf 905 43973

Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Åge Munch-Olsen
Mobil tlf 976 97 391

Distrikt 23 Smaalenene

DSS John Egil Haug
Mobil tlf 918 10 186

Distrikt 24 Lofoten og Vesterålen

DSS Torben Magne Knudsen
Mobil tlf 958 52 712

Distrikt 25 Kongsvinger og Romerike

DSS Knut Andreas Østbøll
Mobil tlf 911 76 351

INTERNETT:

www.oddfellow.no

WEBMASTER:

Kjell Bakken Mob.: 905 88 196
webmaster@oddfellow.no

Odd Fellow Museum og Bibliotek:

Omvising i Museet eller et besøk i Biblioteket avtales med Stor Arkivar Knut Aslak Wickmann. Mobil: 911 53 714 eller storarkivar@oddfellow.no

NETTAVISEN:

Redaktør:

Erling Nordsjø Mob: 902 05 998
nettavisredaksjonen@oddfellow.no

UTENLANDSKE ODD FELLOW ADRESSER:

Hvis du skal reise til utlandet og vil besøke Odd Fellow virksomhet, går du inn på oddfellow.no. Derfra klikker du deg inn på «Her er vi». Under denne fanen finner du «Grupper/Klubber». Der ligger de utenlandske adressene.

DE TRE
KJELELEDD 4 16
ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN • 94. ÅRGANG

REDAKSJONEN

Redaktør:
Kjell-Henrik Hendrichs
hendrichs@asker.online.no
Mob.: 900 34 882

Layout/Foto/Prepress:
Jon Esben Johnsen
j-esjohn@online.no
Mob.: 948 71 810

Redaksjonssekretær:
Knut Aslak Wickmann
wickmann@getmail.no
Mob.: 911 53 714

Annonser og andre henvendelser:
Torill Evjen Solli
torill.solli@oddfellow.no
Tlf.: 22 83 92 40

Opplag: 21 200 • Trykk: UnitedPress Poligrafija corporation, Latvia

B-BLAD
RETURADRESSE:
DE TRE KJEDELEDD
STORTINGSGATEN 28
0161 OSLO

Ettersendes ikke ved varig
adresseendring, men sendes
tilbake til senderen med opp-
lysninger om den nye adressen.

Å FORSTÅ SYMBOLER

Symboler er til for å lære oss noe. I analfabetismens tid sa man om kirkekunsten at det var «de fattiges Bibel». Bildene kunne tale direkte til mennesker. I vår tid bruker vi daglig en mengde «pictogrammer». Et barn vet hva en «rød, gul og grønn mann» betyr. Vi ser dem ved ankomst og avgang på alle flyplasser, og de færreste går feil på toalettet, alt takket være tolkbare pictogrammer.

Når det gjelder en del symboler, er de ganske tvetydige. En overflatisk betraktning av et symbol kan føre til at man tolker symbolet stikk motsatt av hva som er ment. Det kan blir ganske skjebnesvangert. På en flyplass er det viktig å se på skiltene om du skal til avgangshallen eller ankomsthallen. Slik er det også med en rekke symboler.

- I militæret kjenner alle til at et løftet sverd betyr at man er kampklar og villig og har evne til å forsvare seg. Et senket sverd betyr at man har kapitulert. Det er ikke nok å se at symbolet er et sverd. Man må også tolke sverdet posisjon.
- En fakkell sprer lys, og også i overført betydning opplysning og liv. Da må fakkelen holdes i et oppreist posisjon. Hvis man snurt fakkelen på hodet slik at den brennende delen er lavest, slukker flammen. Da blir fakkelen et symbol på død og kunnskapsløshet.
- En hammer – et ofte brukt symbol og en praktisk gjenstand i vår Orden – må være hevet. Da er den et uttrykk for autoritet, makt og ledelse. Hvis derimot hammeren legges eller holdes slik at hoved er nederst, er den symbol på det motsatte, nemlig maktesløshet, passivitet og oppgitthet.
- En hånd eller et øye – meget brukte symboler – kan bety svært forskjellige ting. I vår kulturkrets er det vanlig å se på høyrehånden og høyrehånden som symbol for de gode krefter. En venstrehånd eller et venstre øye symboliserer det stikk motsatte, nemlig de onde krefter.
- En femstjerne –pentagrammet – kan med små bevegelser totalt forandre mening. Står den ene stjernearmen rett opp, er pentagrammet et symbol på godhet, klokskap, innsikt og erfaring. Står den ene stjernearmen rett ned, og dermed to av armene står parallelt rett oppover, blir pentagrammet tolket som et satanistsymbol.

På samme måte som vi leser pictogrammer i dagliglivet, må vi tolke, lese og bruke våre øvrige symboler på en korrekt måte. Gjør vi ikke det, kan symbolbruken vår bli tolket som det stikk motsatte av hva vi ønsker å formidle.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs